

CUPRINS

Nr. crt.	Articolul	Pagina
1	Noțiuni de optică geometrică Prof. Dr. Duduială Gianina Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	5
2	Să iubim natura! Prof. înv.primar Jurj Cristina Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	9
3	Programa unui curs opțional Prof. Humel Elena Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	14
4	Lentile Prof. Stănescu Ramona Colegiul Național de Informatică ” C. Sylva” Petroșani, HD	20
5	Cum se elaborează, se aplică și se valorifică un test predictiv Prof. înv.primar David Mariana- Rodica Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	24
6	Tehnici pentru dezvoltarea capacității de memorare Prof. înv.primar David Mariana- Rodica Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	28
7	Jocul didactic- mijloc de evidențiere și stimulare a creativității Prof. înv.primar Mocanu Elena Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	32
8	Cultivarea gustului estetic prin lecțiile de arte vizuale și abilități practice Prof. înv.primar Avram Mariana Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	41
9	Educația civică, esențială pentru elevi și societate Prof. Cerna Delia Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	44
10	Imaginea de sine, element al autoreglării comportamentale și emoționale Prof. Solomon Melinda Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	48
11	Rolul autocunoașterii în dezvoltarea personală și profesională Prof. Solomon Melinda Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	52
12	Jocul în lumea matematicii Prof. înv.primar Ardelean Cristina- Daniela Școala Gimnazială ”I.G. Duca” Petroșani, HD	56
13	De ce le dau învățătorii teme elevilor? Prof. înv.primar Ardelean Cristina- Daniela Școala Gimnazială ”I.G. Duca” Petroșani, HD	59
14	Evaluarea în învățământul preuniversitar Prof. înv.primar Balazs Amalia Colegiul Național” Mihai Eminescu”- secția maghiară, Petroșani, HD	62
15	Învățământul on-line Prof. înv. primar Lașiță Doina Colegiul Național Pedagogic” Regina Maria” Deva, HD	65

16	Profesor în era digitală Prof. înv. primar Lașiță Doina Colegiul Național Pedagogic” Regina Maria” Deva, HD	67
17	Transdisciplinaritatea în formarea deprinderilor și abilităților elevilor în educația plastică Prof. Trîncă Anișoara Antigona Școala Gimnazială Nr.7, Petroșani, HD	70
18	Plan de acțiune pentru integrarea elevilor cu CES Prof. Raica Luciana Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	75
19	Atitudine anti-violență proactivă Prof. Raica Luciana Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	82
20	Activități de tip outdoor în școală Prof. înv.primar Bulz Lăcrămioara- Iuliana Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	86
21	Proiect de lecție- Caracterul Prof. înv.primar Silveșan Nicoleta Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	92
22	Activitate de învățare Prof. înv.primar Silveșan Nicoleta Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	95
23	Influența părinților în educația copiilor Prof. înv.primar Popa Carmen Cristina Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	99
24	Modalități de depășire a blocajelor în comunicare Prof. înv.primar Popa Carmen Cristina Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	102

Noțiuni de optică geometrică

Prof. Dr. Duduială Gianina,
Colegiul Național "Mihai Eminescu", Petroșani, HD

1. Principiile opticii geometrice

Principiul propagării rectilinii a luminii :Într-un mediu optic omogen lumina se propagă în linie dreaptă până la întâlnirea unui obstacol.

Principiul independenței propagării razelor de lumină :Razele de lumină incoerente care trec printr-un punct întretăindu-se nu se influențează reciproc.

Principiul reversibilității drumului razelor de lumină: O rază de lumină care parcurge un sistem optic într-un sens , urmează același drum când este dirijată în sens invers dacă nu s-a schimbat nimic în sistemul optic respectiv.

Principiul lui Fermat :Drumul optic între două puncte între care se propagă o rază de lumină este un extrem în raport cu oricare alt drum geometric posibil. În general acest extrem este un minim.

2. DIOPTRUL SFERIC

a)Formula fundamentală a dioptrului sferic

Fie două medii transparente caracterizate de indicii de refracție n_1 și n_2 . Suprafața care separă două medii transparente cu indici de refracție diferiți se numește dioptru. Dacă suprafața de separare este sferică avem dioptrul sferic(fig.1)

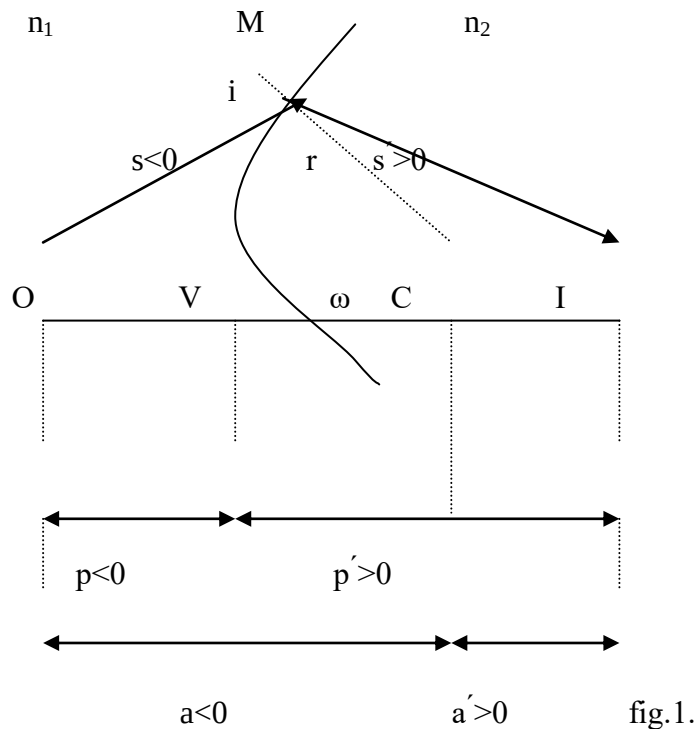

fig.1.

Se folosesc notațiile:

p -distanța de la obiect la vârful dioptrului -OV ($p < 0$)

p' - distanța de la vârful dioptrului la imagine -VI ($p' > 0$)

a -distanța de la obiect la centrul dioptrului- OC ($a < 0$)

a' - distanța de la centrul dioptrului la imagine CI ($a' > 0$)

M -punct de refracție

s -distanța OM ($s < 0$)

s' - distanța $MO'(s'>0)$

R -raza dioptrului sferic

i -unghi de incidență

r -unghi de refracție

ω -unghiul solid care caracterizează deschiderea dioptrului sferic

Se alege originea în vârful dioptrului sferic și se aplică teorema sinusului în Δ OMC:

$$\frac{-s}{\sin \omega} = \frac{-a}{\sin(\pi - \omega)}$$

-teorema sinusului în ΔMCI :

$$\frac{s'}{\sin(\pi - \omega)} = \frac{a'}{\sin(-r)}$$

Acest sistem de ecuații se poate scrie sub forma :

$$\frac{s}{\sin \omega} = \frac{a}{-\sin i} \Rightarrow \frac{s}{s'} = \frac{a}{a'} \frac{\sin r}{\sin i} \Rightarrow \frac{s}{s'} = \frac{a}{a'} \frac{n_1}{n_2} \Rightarrow$$

$$\frac{s'}{\sin \omega} = \frac{a'}{-\sin r}$$

$$\frac{n_1 a}{s} = \frac{n_2 a'}{s'} \text{ -invariantul lui Abbe} \quad (1)$$

Din figura se observă că: $p'=R+a'$ rezultă $a'=p'-R$ și $-a=-p+R$ deci $a=p-R$

Înlocuind ultimele relații în invariantul Abbe (1) se va obține invariantul general dioptric:

$$\frac{n_1(p-R)}{s} = \frac{n_2(p'-R)}{s'} \quad \text{-invariantul general dioptric} \quad (2)$$

Se înmulțește relația (2) la stânga cu $\frac{p}{pR}$ și la dreapta cu $\frac{p'}{p'R}$ și se obține:

$$\frac{n_1 p(p-R)}{spR} = \frac{n_2 p'(p'-R)}{s' p' R} \Rightarrow \frac{n_1 p}{s} \frac{(p-R)}{pR} = \frac{n_2 p'}{s'} \frac{(p'-R)}{p' R} \Rightarrow$$

$$\frac{n_1 p}{s} \left(\frac{1}{p} - \frac{1}{R} \right) = \frac{n_2 p'}{s'} \left(\frac{1}{p'} - \frac{1}{R} \right) \quad (3)$$

Relația (3) este cunoscută sub denumirea de invariantul lui Descartes.

Aplicând teorema cosinusului în ΔOMC și ΔMCI se obține:

$$s^2 = a^2 + R^2 - 2(-a)R \cos \omega \quad \text{și} \quad s'^2 = a'^2 + R^2 - 2a'R \cos (\pi - \omega) \quad (4)$$

-se introduc formulele (4) în (1) și se obține formula fundamentală a dioptrului sferic (5):

$$\frac{n_1 a}{s} = \frac{n_2 a'}{s'} \Rightarrow \frac{n_1 a}{n_2 a'} = \frac{s}{s'} \Rightarrow \frac{n_1 a}{n_2 a'} = \sqrt{\frac{a^2 + R^2 + 2aR \cos \omega}{a'^2 + R^2 + 2a'R \cos \omega}} \quad (5)$$

Relația (5) arată că dioptrul sferic nu este riguros stigmatic pentru că ω este variabil.

Să iubim natura!

Prof.înv.primar Jurj Cristina Eva

Colegiul Național "Mihai Eminescu" Petroșani, HD

Motto:

Când ajunge poluarea
Mult mai mare ca și marea,
S-a desăvârșit cu artă
Cea mai cea... natură moartă.
(epigramă ,Eugen Pop)

Respectul față de natura vine firesc atunci când copilul o cunoaște, o apreciază și o iubește.

Ca și dascăli putem pune multe pietre de temelie pentru un viitor mai curat, educându-ne copiii în spirit ecologic, să fie responsabili cu resursele și atenți cu mediul înconjurător. Le putem explica pe înțelesul lor ce înseamnă poluarea și cum ne afectează pe toți, de ce și cum să protejăm natura și cum să nu facem risipă de materiale.

Când vine vorba de educație, exemplul personal al părintelui și al învățătoarei va modela ireversibil comportamentul copilului. Să nu lăsăm gunoaie pe unde mergem, să reciclăm, să nu consumăm mai mult decât avem nevoie(apă, energie, combustibil) vor fi câteva semințe bune răsădite în sufletul copiilor noștri.

În fiecare clasă și familie, părinții și profesorii trebuie să încurajeze apropierea copilului față de natură și să îl învețe despre importanța reciclării și despre alte activități benefice pentru mediu. Prin joc, copilul poate învăța treptat despre necesitatea colectării diferențiate a deșeurilor și despre consecințele diverselor forme de poluare și a folosirii resurselor disponibile. Copiii adoră să facă lucruri considerate de cei mari ca fiind utile, mai ales dacă îi văd și pe aceștia că le fac. Totodată, nu numai că le place să știe că au un

rol în această misiune, însă sunt încântați de faptul că adulții le apreciază abilitățile și maturitatea suficient de mult încât să discute cu ei lucruri importante, ca de exemplu despre protecția mediului înconjurător. Activitatea de reciclare trebuie să fie un efort de familie, de grup, care să vină de la sine. De asemenea, aceasta trebuie să fie corelată cu alte acțiuni care, chiar dacă în aparență sunt obișnuite, au un rol deosebit pentru protecția mediului și a resurselor naturale. Astfel, să stingi lumina atunci când ieși din cameră, să scoți încărcătorul din priză după utilizare, să închizi apa atunci când nu o folosești sunt activități prin care economisești resursele naturale.

Să înveți un copil că respectarea naturii este o bază pentru un viitor sănătos pare aproape imposibil. Copiii mici au nevoie de lucruri și exemple concrete. Conceptele sunt mistere pentru ei și de aceea, dacă folosești concretul și exemple apropiate de puterea lor de înțelegere misiunea devine atât plăcută cât și ușoară. În rest, imaginația fără margini și plăcerea jocului va face toată treaba.

Copiii înțeleg expresii nonverbale, ei știu că atunci când râzi înseamnă că te bucuri și e bine și atunci când plângi exprimi suferința. Acesta este un instrument foarte util pe care îl poți folosi pentru a-i explica celui mic că natura sferă atunci când deșeurile sunt aruncate peste tot și este fericită atunci când fiecare om reciclează pentru a face economie. Un copac vesel înconjurat de iarbă, flori și insecte și unul trist lângă a cărui tulpină sunt multe sticle de plastic, hârtii și alte deșeuri reprezintă numai o idee de imagine pe înțelesul copiilor. Copiii sunt mult mai receptivi la activități care le sunt prezentate sub formă de joc decât la cele care sunt sub formă de sarcini obligatorii.

Putem discuta cu cel mic despre cum poate ajuta natura, cum ocrotim plantele și animalele, pentru că acestea ne vor ajuta la rândul lor. Putem să-l învățăm lucruri simple și la îndemână cu fiecare plimbare în aer liber: dacă oamenii nu aruncă ambalajele la gunoi, acestea vor polua mediul în care trăim, pungile de plastic aruncate în apă pot omorî peștii, dacă păsările înghit guma de mestecat aruncată de noi în lac se poate sufoca, copacii și plantele ne ajută mult să avem aer curat ș.a.

Copilul poate observa și singur diferența de calitate a aerului de la bunică, la țară sau de la munte, unde mediul nu este atât de poluat și există mai multă verdețură, față de aerul de oraș. Printre cele mai potrivite și distractive metode de a educa în spirit „eco”,

chiar de la vârste foarte mici, se numără refolosirea creativă. A refolosi implică a-i găsi unui material o nouă destinație utilă prin modificarea aspectului. Astfel se reduce cantitatea deșeurilor, iar mediul va fi mai puțin poluat.

Îi putem învăța despre cât de nociv pentru mediu este plasticul, pentru că nu este bio-degradabil, printr-un experiment simplu și la îndemână: pentru o lună, îngropăm în pământ, în grădină, sau într-un vas de flori mai mare, o pungă de plastic și una din hârtie. Le scoatem din pământ și observăm care s-a păstrat mai bine; plasticul are nevoie de sute de ani pentru a se degrada.

Chiar și atractivele jucării din plastic pot afecta mediul, iar copilul trebuie să fie conștient de asta. O jucărie făcută de el însuși din obiecte reciclate sau inutile de prin casă poate fi o idee minunată care-l va ajuta și să-și dezvolte imaginația, dar și să fie prietenos cu natura.

În refolosirea creativă, materialele de bază sunt cele mai banale deșeuri refolosibile: PET-uri, sticlele de plastic de la apă sau suc, cartoanele de ambalaj sau de ouă, tuburile de la sulul de șervete de bucătărie sau hârtie igienică, paiele de băut, ziare sau reviste vechi, șervețele colorate, ambalajul de la iaurt, cutii goale de conserve, șosete sau mănuși desperecheate, resturi de lână, CD-uri, etc. Cu puțină imaginație toate acestea pot deveni animăluțe, păpuși amuzante, creaturi extraterestre, dispozitive pentru hrănit păsări, suport de creioane colorate sau de plante și lista poate continua la nesfârșit.

În ultima vreme, omenirea este pusă în fața deciziei de a alege între ecologie și poluare: evoluția economiei moderne presupune exploatarea intensivă a resurselor naturale, iar evoluția industrială este legată în mod direct de poluare; dimpotrivă, ecologia pare să amenințe stilul de viață al omului modern, dar ne și demonstrează că e greșit să rupem echilibrul la care natura a ajuns în sute de milioane de ani de evoluție. Pentru supraviețuirea speciei umane, dar și păstrarea biodiversității pe planetă cât mai puțin afectată de activitatea omului, e necesar să găsim soluții viabile de a reduce și chiar elimina poluarea, în paralel făcând eforturi să protejăm ecosistemele și natura din care facem parte.

Când vorbim despre schimbările climatice trebuie să ținem cont de mai multe fenomene negative, care sunt legate între ele. Numeroși experți arată că obezitatea, sub-

alimentația și schimbările climaterice sunt trei fațete ale unei amenințări unice pentru umanitate. Nici unul dintre aceste aspecte nu poate fi combătut separat, practic numai o revoltă împotriva unui model dominant ar putea salva și planeta noastră albastră. Care planetă curînd riscă să devină mai degrabă cenușie, chiar și văzută din spațiu, din cauza deșeurilor acumulate și a poluării atmosferei.

Elevii clasei a IV-a A au pictat, au desenat în această perioadă neplăcută pentru întreaga planetă în spiritul ECO!

Bibliografie:

- 1) <http://www.modeleazacopilania.ro/hai-sa-fim-eco-de-mici-super-idei-de-reciclare-creativa-pentru-copii/>
- 2) <http://www.gradinite.com/site/Articole/detalii/1089-reciclarea-pe-intelesul-copilului-tau-educatie.html>
- 3) www.didactic.ro
- 4) http://www.qbebe.ro/coltul_cu_activitati/3-5-ani/idei_de_jocuri_care_invata_copilul_sa_recicleze

Programa unui curs opțional**Prof. Humel Elena****Colegiul Național "Mihai Eminescu", Petroșani, HD***Jurnalismul în școală*

„Ziarul nu este numai o știre, telegramă, articol de fond, reportaj, numai politică și informație... Ziarul e o stare sufletească..” Tudor Arghezi

An școlar: 2020 - 2021

Titlul opționalului: *Jurnalismul în școală*

Tipul de opțional: integrat la nivelul ariilor curriculare: Limbă și comunicare, Arte și tehnologii

Grup-țintă: clasa a VII-a

Durata: un an școlar

Număr ore: o oră pe săptămână

Propunător: prof. Humel Elena

Unitatea de învățământ: Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani

ARGUMENT

Jurnalismul școlar le oferă elevilor, pe lângă satisfacțiile pe care le aduce orice aspect inedit - extrașcolar, ocazii unice de reflecție. Lărgirea orizontului elevului cu privire la alte modalități de abordare a textului scris este echivalentă cu dezvoltarea armonioasă a acestora.

Cunoscând și înțelegând traseul pe care îl parcurge un articol până la a fi citit într-o revistă sau într-un ziar, indiferent dacă are format clasic, este tipărit sau în format electronic, elevul va învăța să prețuiască munca jurnaliștilor consacrați.

Elevii trebuie să înțeleagă că munca jurnaliștilor presupune cunoștințe în mai multe domenii. Totodată jurnaliștii trebuie să dea dovadă de răbdare și perseverență, calități indispensabile acestei profesii. Copiii vor învăța să aleagă textele care urmează să fie tipărite, să le corecteze și, dacă este cazul, să le rescrie sau să le reformuleze. În cabinetul de informatică al școlii se vor familiariza cu tehnoredactarea în limba română, engleză, franceză, paint-ul și cu tehnicile de comunicare prin internet.

Prin competențele specifice și activitățile de învățare, opționalul își propune să trezească pasiunea elevilor pentru redactarea diferitelor texte în limba română, franceză și engleză, dar și pentru realizarea unui design atrăgător al revistei prin folosirea diferitelor tehnici în paint.

De asemenea, obiectivele ce trebuie atinse la finalul acestui opțional contribuie la formarea unor deprinderi necesare în studierea jurnalismului școlar: lucrul cu diferite surse de informare, realizarea unor texte pe temă dată, a unei reviste tipărite /electronice.

Conținuturile selectate au rolul de a stimula interesul elevilor pentru jurnalism și de a dezvolta gustul pentru valoare, frumos și adevăr.

Competențe generale

Înțelegerea și respectarea mesajului transmis de textul scris de tip publicistic.

Formarea capacității de selectare a textelor literare în vederea publicării.

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

Competențe specifice	Conținuturi
Exprimarea părerilor proprii în legătură cu stilul publicistic; Receptarea corectă a mesajului în funcție de condițiile comunicării; Diferențierea tipurilor de publicații existente; Elaborarea unor texte scurte în care să integreze expresii/idei identificate în publicațiile/articolele citite; Formularea enunțuri pro și contra în legătură cu întâmplări și fapte, păreri relatate de ceilalți; Analizarea și aprecierea obiectivă a unei situații date; Manifestarea interesului pentru crearea unor texte literare originale; Sesizarea diferențelor în structura unor tipuri de articole; Descoperirea evenimentelor deosebite, a cazurilor speciale din lumea înconjurătoare; Aplicarea cunoștințelor pragmatice și stilistice de limbă română în studierea și interpretarea textelor literare și a realității înconjurătoare; Performarea capacității de a redacta diverse tipuri de compuneri de tip jurnalistic. Dezvoltarea capacității de a construi linii de argumentare diferite/opuse, în scris și oral, respectând stilul și structura textului	Comentariul aplicat în domenii diverse; Tehnici de argumentare a judecăților de valoare; Vizionarea unor materiale ilustrative; Sinteza opiniilor, parafrizarea, diferențierea punctelor de vedere; Selectarea din publicațiile de presă a știrilor și articolelor care impresionează cititorul; Exerciții pentru tehnica de redactare în limba română, engleză, franceză și paint; Evidențierea calității și a structurii unor texte jurnalistice; Exerciții de aplicare a normelor ortografice și de punctuație în vigoare; Redactarea unor texte jurnalistice informative, de opinie, de fantezie etc. Soluționarea în grup a problemelor apărute în cadrul opționalului; Dezbaterea unor cazuri prezentate de mass-media; Argumentarea afirmațiilor și a judecăților de valoare, exemplificate cu fapte, întâmplări; Compararea propriilor opinii cu ale celorlalți pentru a aprecia obiectivitatea propriilor afirmații; Înregistrarea aspectelor esențiale dintr-un mesaj (cine, unde, când, cum sau de ce);

argumentativ. Familiarizarea cu utilizarea dicționarilor, a diferitelor documente	Elaborarea unor scurte compoziții originale în versuri sau proză; Redactarea diferitelor tipuri de articole și comentarea acestora; Analizarea diferitelor reportaje/știri/articole din mass-media; Redactare articolelor care privesc evenimente deosebite din viața școlii.
--	--

1. NOȚIUNI INTRODUCTIVE

Calitățile generale și particulare ale stilului.
Stilul publicistic.

Presa scrisă: ziarul, revista în format tipărit și în format electronic.
Clasificarea publicațiilor după conținut și publicul cărui i se adresează.

REVISTA ȘCOLARĂ

Numele revistei. Coperta revistei.

Redacția revistei și planificarea activității. Tipuri de reviste școlare.

2.CUM SRIEM UN TEXT JURNALISTIC

Colectarea informației.
Structura textului jurnalistic.

Tehnici specifice de redactare: titlul, folosirea citatului. Tipuri de articole.
Redactarea textelor în format electronic.

3. COMPOZIȚII JURNALISTICE INFORMATIVE

Știrea. Grupajul de știri. Informația. Faptul divers. Colajul. Anunțul publicitar.
Genuri „nobile” (sintetice): reportajul, ancheta, relatarea, interviul.

COMPOZIȚII JURNALISTICE DE OPINIE/APRECIATIVE/DE COMENTARIU

Cronica (dramatică, muzicală, plastică, sportivă, literară). Recenzia.

Tableta. Poșta redacției. Editorialul.
Eseul.

EVALUARE

Evaluarea se realizează prin:

creații proprii

redactare de compoziții specifice în limba română, franceză și engleză
proiecte

portofolii realizate prin activitatea în grup/individuală
dezbateri asupra unor aspecte propuse de elevi

revistă scrisă/revista electronică

BIBLIOGRAFIE

Șerbanescu, Andra – *Cum se scrie un text*, Editura Polirom, Iași 2007;

Zelizer, Barbie – *Despre jurnalism la modul serios*, Editura Polirom, Iași, 2007;

Grădinaru, L. – *Jurnalistica școlară*, Ed. Humanitas Educational, București, 2002;

Parfene, C. – *Compozițiile în școală*, EDP, București, 1980;

Rendall, D. – *Jurnalistul universal*, Ed.Polirom, Iași, 1998.

Planificarea activității cursului opțional

Jurnalismul în școală

	Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Nr. de ore	Observații
	Noțiuni introductive	- exprimarea opiniei în legătură cu stilul publicistic; - receptarea corectă a mesajului în funcție de condițiile comunicării;	Calitățile generale și particulare ale stilului. Stilul publicistic. Presa scrisă tipărită și	8 ore	- elaborarea unui portofoliu cu principalele materiale identificate/studiate/elaborate la

S E M E S T R U L I		- diferențierea tipurilor de publicații existente; - elaborarea unor texte scurte în care să integreze expresii/idei identificate în publicațiile/articolele citite;	electronică: ziarul, revista. Clasificarea publicațiilor după conținut și publicul căruia i se adresează		clasă;
	Revista școlară	- formularea enunțuri pro și contra în legătură cu întâmplări și fapte, păreri relatate de ceilalți; - analizarea și aprecierea obiectivă a unei situații date;	Numele revistei. Coperta revistei. Redacția revistei și planificarea activității. Tipuri de reviste școlare.	7 ore	- se alege numele revistei, elevii care vor face parte din redacție, va fi planificată structura acesteia;
	Cum scriem un text jurnalistic	- manifestarea interesului pentru crearea unor texte literare originale; - performarea capacității de a redacta diverse tipuri de compuneri de tip jurnalistic în format electronic; - sesizarea diferențelor în structura unor tipuri de articole ; - familiarizarea cu utilizarea dicționarilor, a diferitelor documente, etc.	Colectarea informației. Structura textului jurnalistic. Tehnici specifice de redactare: titlul, folosirea citatului. Tipuri de articole.	7 ore	- vor fi redactate texte jurnalistice proprii având ca model diferite tipuri de articole din reviste/ziare;

Lentile

Prof. Stănescu Ramona
Colegiul Național de Informatică "C. Sylva", Petroșani, HD

a) Lentila groasă

Lentila groasă este un ansamblu format din doi dioptrii dintre care cel puțin unul trebuie să fie curb (fig .1).

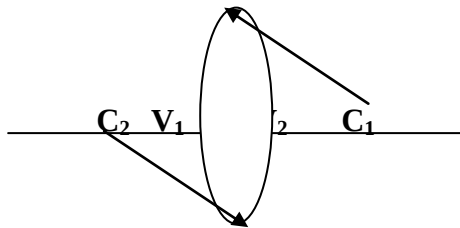

fig.1.

1) Calculul distanțelor focale

Se consideră $R_1 > 0$ și $R_2 < 0$ și $V_1 V_2 = d$ – grosimea lentilei . Dacă grosimea lentilei nu poate fi neglijată în raport cu razele de curbură ale dioptrilor spunem că lentila este groasă. În cazul lentilei groase este importantă determinarea distanțelor focale și poziția planelor principale pentru o lentilă aflată în aer (fig 2)

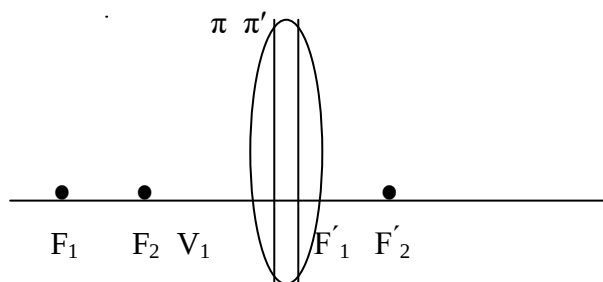

fig.2.

-se consideră un dioptru sferic de rază de curbură R care separă două medii caracterizate de indicii n_1 și n_2 (fig 3)

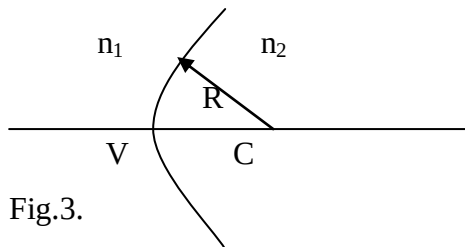

Fig.3.

-se utilizează următoarele formule:

$$f = \frac{n_1 R}{n_2 - n_1} \text{ - distanța focală obiect} \quad (1)$$

$$f' = -\frac{n_2 R}{n_2 - n_1} \text{ -distanța focală imagine} \quad (2)$$

Ținând cont de relațiile (1) și (2) se pot calcula distanțele focale ale celor 2 dioptrii care compun lentila groasă.

-pentru dioptrul 1 : $n_1=1$, $n_2=n$, $R=R_1 \Rightarrow f_1 = \frac{R_1}{n-1} = F_1 V_1$ și

$$f'_1 = -\frac{n R_1}{n-1} = F'_1 V_1 \quad (3)$$

-pentru dioptrul 2 : $n_1=n$, $n_2=1$, $R=R_2 \Rightarrow f_2 = \frac{n R_2}{1-n} = F_2 V_2$ și

$$f'_2 = -\frac{R_2}{1-n} = F'_2 V_2 \quad (4)$$

$$\text{Interstițiul optic } c = F'_1 F_2 = F'_1 V_1 + V_1 V_2 + V_2 F_2 = f'_1 + d - f_2 \Rightarrow c = f'_1 + d - f_2 \quad (5)$$

Distanțele focale ale lentilei groase se calculează astfel:

$$f = -\frac{f_1 f_2}{c} \Rightarrow \frac{1}{f} = -\frac{c}{f_1 f_2} = \frac{-f'_1 - d + f_2}{f_1 f_2} \quad (6)$$

Înlocuind în (6) formulele date de (3) și (4) se va obține :

$$\frac{1}{f} = \left(\frac{1}{R_1} - \frac{1}{R_2} \right) (n-1) + \frac{d(n-1)^2}{nR_1R_2} \text{ -distanța focală obiect} \quad (7)$$

-analog pentru distanța focală imagine:

$$f' = \frac{f'_1 f'_2}{c} = \frac{(-nf_1) \left(\frac{-f_2}{n} \right)}{c} = \frac{f_1 f_2}{c} = -f \quad (8)$$

-poziția focarelor lentilei:

$$F_1 F = \frac{f_1 f'_1}{c} \text{ și } F'_2 F = -\frac{f'_1 f'_2}{c} \quad (9)$$

2) Poziția planelor principale

Dacă se notează H, H' –punctele de intersecție ale planelor π și π' cu axa optică principală atunci se poate determina poziția planelor principale față de vârfurile lentilei:

$$V_1 H = V_1 F_1 + F_1 F + F H = -f_1 + \frac{f_1 f'_1}{c} - \frac{f_1 f_2}{c} \text{ și înlocuind } f_1 \text{ respectiv } f_2 \Rightarrow$$

$$V_1 H = \frac{R_1 d}{n(R_1 - R_2) - d(n-1)} \text{ -planul principal obiect} \quad (10)$$

-planul principal imagine:

$$V_2 H' = V_2 F'_2 + F'_2 F' + F' H \Rightarrow$$

$$\Rightarrow V_2 H' = \frac{R_2 d}{n(R_1 - R_2) - d(n-1)} \quad (11)$$

3) Tipuri de lentile

-Lentile convergente-mai groase la mijloc decât la extremități și transformă un fascicul de lumină paralel într-unul convergent; se împart în (fig.4) :

-biconvexe ($R_1 > 0, R_2 < 0$)

-convex-concave ($R_1 < R_2, R_1 > 0, R_2 > 0$)

-plan-convexă ($R_1=\infty, R_2<0$ sau $R_1>0, R_2=\infty$)

Lentile convergente

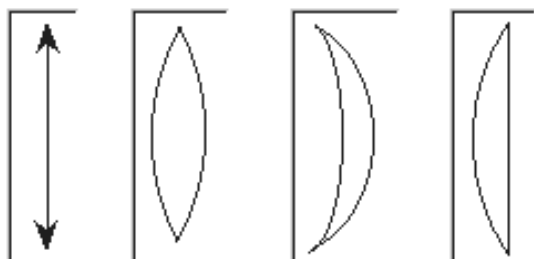

fig.4.

-Lentile divergente-mai subțiri la mijloc și mai groase la extremități și transformă un fascicul de lumină paralel într-unul divergent. Pot fi (fig.5):

-biconcavă($R_1<0, R_2>0$)

-convex-concavă($R_1>0, R_2>0, R_1>R_2$)

-plan –concavă($R_1=\infty, R_2>0$ sau $R_1<0, R_2=\infty$)

Lentile divergente

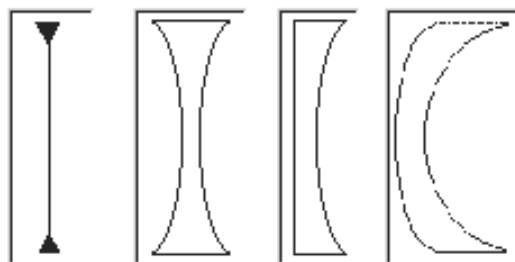

fig.5.

Cum se elaborează, se aplică și se valorifică un test predictiv

Prof.înv.primar David Mariana- Rodica
Colegiul Național "Mihai Eminescu" Petroșani, HD

În concepția noastră „test predictiv” înseamnă „test inițial”- aplicat la începutul unei etape de instruire pentru a identifica nivelul de realizare a obiectivelor studiului într-o etapă anterioară, riguros delimitată și lacunele intervenite în pregătirea fiecărui elev al clasei pe parcursul instruirii sau ulterior.

Lista de obiective terminale constituie baza derivării itemilor (problemelor) care alcătuiesc testul predictiv. Regula simplă de elaborare a unui test predictiv este următoarea: pentru fiecare obiectiv terminal trebuie elaborat un item care verifică realizarea sau nerealizarea acestuia la un nivel de performanță suficient pentru ca elevul să poată continua adecvat instruirea.

Schema derivării itemilor este următoarea:

- ❖ obiectivele ciclului de instruire anterior parcurs
- ❖ testul predictiv
- ❖ ciclul nou de instruire

Se observă că, deși baza testului predictiv o constituie obiectivele instruirii deja desfășurate, în elaborarea sa trebuie ținut seama și de ceea ce urmează să învețe elevii. Numai în acest fel se pot stabili performanțe minimal acceptabile în raport cu care se va aprecia reușita sau nereușita elevilor și în baza cărora se anticipează posibilitatea sau imposibilitatea continuării instruirii în ritmul impus de parcurgerea programei de învățământ.

Iată calitățile pe care trebuie să le întrunească un test predictiv pentru a fi considerat „bun”, „folositor”:

- ❖ *validitatea*- un test este valid dacă și numai dacă este astfel construit încât măsoară exact ceea ce trebuie să măsoare. Un test nu este valid dacă itemii care îl compun

nu acoperă întregul câmp de probleme care interesează măsurarea sau acoperă un câmp de probleme mai vast decât interesează. *Validitatea predictivă* a testului inițial este asigurată dacă acesta este astfel construit încât poate indica în ce fel se poate continua în viitor instruirea fiecăruia dintre cei care au fost testați.

- ❖ *Fidelitatea*- un test docimologic este fidel dacă și numai dacă aplicat în situații analoge sau identice, conduce spre rezultate analoge sau identice. Un test predictiv nu este fidel dacă aplicat la doi elevi cu aceleași lacune în instruire le evidențiază numai la unul dintre ei. Fidelitatea unui test nu poate fi niciodată absolută (100%), fiind admisibilă o anumită „abatere standard”, dar infidelitatea unui test nu trebuie să depășească niciodată 2,5-3%; un test accentuat infidel este, prin definiție, nevalid.
 - ❖ *Reprezentativitatea*- un test docimologic este reprezentativ dacă „acoperă” un câmp cât mai larg de cunoștințe sau capacități din domeniul de instruire pentru care a fost elaborat; un test predictiv nu poate fi considerat reprezentativ dacă verifică doar părți sau elemente ale materiei anterior studiate și nu esențialul întregii materii parcurse.
 - ❖ *Puterea de discriminare*- un test predictiv este eficient dacă identifică exact nivelul de performanță de care este capabil și toate lacunele esențiale care au intervenit în instruirea anterioară a elevului. Gradul scăzut de discriminare al unui test inițial reduce corespunzător capacitatea lui predictivă.
 - ❖ *Aplicabilitatea*- un test predictiv este aplicabil dacă și numai dacă oferă date utile atât elevului cât și educatorului, asigurând un feed-back diferențial. Un test predictiv este inaplicabil dacă nu oferă datele necesare diagnosticului și remediului.
- În vederea aplicării unui test predictiv trebuie respectate câteva reguli importante:
- ❖ Înainte de a aplica un test predictiv unei clase trebuie făcute cunoscute elevilor obiectivele urmărite;
 - ❖ Insistați, pe un ton adecvat, că nu doriți „să-i prindeți pe elevi nepregătiți”, că nu veți nota în catalog *rezultatele și nici nu vă veți forma o impresie definitivă asupra potențialului lor de învățare;*

- ❖ Asigurați un climat de muncă ne-stressant, preveniți emoția exagerată a elevilor care e manifestată, dar nu-i sprijiniți pe nici unul, în nici un fel în depășirea dificultăților pe care le ridică testul însuși;
- ❖ Stabiliți o limită de timp pentru rezolvarea testului, respectați-o cu strictețe, dar notați numele elevilor care ar fi putut să rezolve testul într-un timp mai mare decât cel stabilit, precum și pe acela al elevilor care rezolvă testul într-un timp mai scurt;
- ❖ Corectați imediat testul predictiv împreună cu elevii folosind o grilă pregătită din timp sau un elev-proctor (elev care rezolvă perfect înaintea altora testul și care poate fi transformat în grilă de corectare);
- ❖ Lăsați timp elevilor să-și examineze erorile după confruntarea cu grila, apoi strângeți testele completate și examinați acasă cu maximum de atenție fiecare test în parte;
- ❖ Stabiliți împreună cu elevii că vor avea nevoie de un caiet suplimentar pentru „exerciții compensatorii” pe care îl vor purta zilnic la ei, confecționându-vă și dumneavoastră un asemenea caiet în care veți consemna și veți urmări, oră de oră, ameliorările care se vor produce în comportamentul de învățare al elevilor.

Respectare regulilor mai sus amintite sugerează scopul diagnosticului pedagogic în întregime: *identificarea criteriilor de diferențiere a instruirii în vederea optimizării continue a performanțelor de învățare ale fiecărui elev.*

Modelul de instruire diferențiată presupune aplicarea celor trei forme:

- ❖ În cadrul PROGRAMELOR COMPENSATORII;
- ❖ În timpul ÎNVĂȚĂRII DIRIJATE ÎN CLASĂ;
- ❖ În cadrul STUDIULUI INDIVIDUAL.

După corectarea și analizarea testelor predictive este absolut necesară proiectarea și realizarea programelor de recuperare:

- ❖ Scopul principal în care organizați programele de recuperare este acela de a anula lacunele intervenite în pregătirea elevilor, derivat din scopul general care constă în „autodesființarea” programului prin eliminarea motivelor care l-au impus în legătură cu fiecare elev participant, în parte;

- ❖ Nu mențineți la programul de recuperare un elev care a recuperat în întregime materia și este capabil să înainteze adecvat în instruirea pe care o parcurge în clasă;
- ❖ Solicitați elevii la programul de recuperare să realizeze numai obiective pedagogice și sarcini care:
 - a) „acoperă” lacunele identificate cu prilejul evaluării predictive și al evaluărilor formative de progres;
 - b) privesc înlăturarea dificultăților, inconsecvențelor, achizițiilor nesigure;
- ❖ Ajutați-i pe toți să reușească! Dați dovadă de înțelegere! Motivați învățarea! Sugerați-le tuturor căi viabile de rezolvare! Treziți tuturor participanților încredere în ei înșiși! Nu admonestați niciodată! Nu pedepsiți niciodată! Fiți cât mai politicoși, blând chiar! Comportați-vă cu elevii pe care îi chemați la recuperare ca și când ar fi proprii dumneavoastră copii. Lăudați pe cei care reușesc! Folosiți orice alte stimulente pozitive!

Raportați-vă la copii capabili de performanțe superioare ca și când ei ar fi copii obișnuiți în restul activității instructiv-educative, egali cu colegii lor, nu le admiteți atitudini și gesturi de „superioritate” față de ceilalți și sugerați-le că au obligația morală să-i sprijine pe cei care întâmpină dificultăți la învățătură. Sugerați, în mod discret, fiecăruia în parte, că este capabil de performanțe extraordinare dacă va depune eforturi mai mari și se va concentra mai mult!

Bibliografie:

Neacșu, I., Metode și tehnici moderne de învățare eficientă”, Ed. Militară, 1990

Ockel, E., Cât poate fi de solicitat copilul în procesul pedagogic”, E.D.P., 1976

Radu, I. T., Evaluarea completă și continuă- strategie de perfecționare a procesului didactic”, în „Revista de pedagogie”, nr. 8/1985

Tehnici pentru dezvoltarea capacității de memorare

Prof.înv.primar David Mariana- Rodica

Colegiul Național "Mihai Eminescu" Petroșani, HD

Creierul uman este alcătuit din 14-16 miliarde de neuroni. Cu toate acestea, în cursul vieții, omul nu folosește decât 30% din posibilitățile materiei cenușii de care dispune. Iată un motiv serios pentru a nu ne teme că nu putem înțelege sau că nu putem învăța orice. Putem, defapt, enorm!

Este util de știut că satisfacțiile învățării cresc proporțional cu gradul de complexitate al tipurilor de învățare implicate. Rezolvările de probleme și învățarea prin descoperire conferă celui care învață satisfacții foarte intense. De aceea este avantajos să învățăm colectiv, problematizat și să evităm să memorăm repetând ca o „morișcă” pentru a reproduce „papagalicește” informații. De exemplu, la literatură este preferabil să compui singur un comentariu literar (învățarea prin descoperire) decât să memorezi unul gata făcut (asociația verbală).

În primele 5 minute, datorită faptului că începe o activitate nouă, intră în funcțiune atenția involuntară (reflexul de orientare); concentrarea atenției este elativ ridicată. În următoarele minute es scade pentru a se intensifica din nou între minutele 10-25; urmează o nouă scădere lentă, dar greu de stăvilit. De aceea, după 40-50 minute de studiu este necesară o întrerupere.

Profunzimea înțelegerii și activismul intelectual constituie cea mai importantă condiție internă a eficacității retenției și a productivității învățării. De aceea:

- Evitați raportarea pasivă la ceea ce învățați!
- Confrunțați-vă sistematic cu mai multe puncte de vedere și surse de cunoaștere referitoare la ceea ce studiați!
- Imaginați-vă în forme concrete ceea ce învățați!
- Dezvoltați-vă opinii proprii despre ceea ce studiați!
- Restructurați combinând în forme noi ceea ce studiați!

- Asociați ideile pe care le studiați cu cât mai multe idei studiate anterior!
- Străduiți-vă să vă faceți studiul interesant, regăsind frumusețea și insolitul, noutatea și caracterul neobișnuit al oricărui domeniu, în fiecare material pe care îl studiați!

De asemenea, trebuie să știți că interesul pe care îl purtați materialului pe care îl studiați se răsfrânge pozitiv asupra calității învățării. Oamenii învață mai repede și rețin mai ușor materialul care corespunde interesului și atitudinilor lor. Trebuie să știți că reținem:

- 10% din ceea ce citim;
- 20% din ceea ce auzim;
- 30% din ceea ce vedem;
- 50% din ceea ce vedem și auzim în același timp;
- 80% din ceea ce spunem;
- 90% din ceea ce spunem și facem în același timp.

Capacitatea de memorare se poate dezvolta aproape nelimitat. 80-90% din totalul informațiilor care ajung la scoarța cerebrală sunt de natură vizuală. Dintr-o expunere pe care o ascultați fără să notați nimic rețineți doar 10-15%. Dacă vă notați însă ideile principale, le recitiți și încercați să construiți o schemă sintetică a acestora, retenția crește până la 70-80%; ea urcă până la 90% în cazul în care vă imaginați că sunteți implicați într-un fel oarecare în problema studiată.

Iată câteva exerciții utile:

- Citiți cu atenție un text, apoi imediat reformulați sintetic în scris ideile principale expuse în text. Verificați ceea ce ați scris și completați.
- Reformulați aceleași idei după 24 și 48 de ore de la citire. Comparați cu reformulările anterioare.
- Alcătuiți un referat sau o lucrare pe baza ideilor extrase din text, adăugându-le idei proprii sau culese din alte surse ca argumente pro sau contra.
- Informațiile ce trebuie memorate se grupează după criterii diferite (formă, mărime, preț, ordine alfabetică, litera inițială) care iau locul suportului logic.

- Folosind, de asemenea, criterii artificiale de felul celor enumerate anterior, se pot forma lanțuri de informații; este suficient să reținem criteriul și succesiunea elementelor asociate pentru a se reface întregul lanț asociativ.
- Informațiile ce trebuie memorate sunt reamintite pe baza unui „număr-cheie” ale cărui cifre au semnificații pentru fiecare element memorat.
- Se imaginează un spațiu (stradă, cameră, casă, hartă) și se plasează elementele ce trebuie memorate în structura specifică a acestuia.
- Se asociază ceea ce trebuie memorat cu lanțuri tipice; de exemplu cu zilele săptămânii, lunile anului, succesiunea anotimpurilor.
- Se asociază ceea ce trebuie memorat cu grupe antonime de tipul: pace-război, noapte-zi, departe-aproape.

Acest fenomen psihologic apare în general în preajma examenelor și lucrărilor scrise. Emoția pe care acestea o generează este periculos tradusă printr-o anticipare a eșecului. Uneori eșecul vă este prezis de către alții. Nu-i ascultați! Este „efectul oedipian al învățării”. În legenda binecunoscută, dacă tragedia lui Oedip nu i-ar fi fost prezisă, ea nu s-ar fi produs. Așadar, nu vă sugerați singuri eșecul și nu vă expuneți sugestiilor de același fel venite din partea altora. Există riscul să faceți ceea ce vi se sugerează din cauza sporului de emoție, deși altfel ați încheia totul cu succes! Evită teama de evaluare prin autoevaluări continue. Închipuieste-ți momentul în care îți va fi apreciat studiul ca pe un prilej de a-ți arăta personalitatea. Ambianța în care lucrezi își are efectele sale asupra randamentului studiului. De asemenea, felul în care înțelegi să-ți cheltuieși resursele nervoase. Nu uita că, de mii de ani, oamenii dorm noaptea și lucrează ziua, că și acest „obicei” s-a înscris în genotipul speciei noastre și că, prin urmare, dacă îl încalci riști un dezechilibru ce se va răsfărânge grav asupra sănătății tale psihice.

Bibliografie:

1. Jinga, I., Învățarea eficientă- obiectiv al cercetării psihopedagogice și practicii curente, în „Forum”, nr. 2/1987.

2. Jinga, I., Educația în perspectiva unei noi calități, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1987.

3. Neacșu, I., Metode și tehnici moderne de învățare eficientă, Ed. Albatros, 1997.

Jocul didactic- mijloc de evidențiere și stimulare a creativității

Prof.înv.primar Mocanu Elena

Colegiul Național "Mihai Eminescu" Petroșani, HD

Creativitatea ca structură definitorie de personalitate îmbracă, din punct de vedere evolutiv, un caracter procesual supus influențelor de mediu.

Formele organizate de instrucție își aduc în mod diferențiat aportul în dezvoltarea potențialului creator al individului în funcție de conținutul activității, de tipurile de metode utilizate, de pregătirea și gradul de angajare al cadrelor didactice participante la acțiunile educative.

La nivelul claselor I – IV, în structura metodelor activ-participative (brainstorming-ul, cubul, metoda celor șase pălării, chindogu, diagramele why-why, diadramele Ishikawa etc), își găsesc cu maximă eficiență locul, **jocurile didactice**, care constituie o punte de legătură între joc ca tip de activitate dominantă în care este integrat copilul în perioada preșcolară, și activitatea specifică școlii – învățarea. Jocurile didactice sunt metode active care solicită integral personalitatea copilului.

Integrarea organică a jocului în structura de învățare a școlarilor mici este de natură să contribuie la realizarea unor importante obiective ale formării personalității copilului. Școlarul mic trebuie să simtă că este acceptat așa cum este, că se dorește întâlnirea cu el, că vine la școală să desfășoare o activitate ce-i solicită efort în cooperare cu ceilalți copii, cu educatorul, într-o atmosferă de bucurie și nu numai să reproducă, în competiții cu ceilalți ceea ce a învățat.

Jocul didactic are un conținut și structură bine organizate, subordonate particularităților de vârstă și sarcinii didactice, se desfășoară după anumite reguli și la momentul ales de adult, sub directă lui supraveghere, rol important capătă latura instructivă, elementele de distracție nefiind mediatorii ai stimulării capacităților creatoare.

Jocurile didactice sunt realizate pentru a deservi procesul instrustiv-educativ, au un conținut bine diferențiat pe obiectele de studiu, au ca punct de plecare noțiunile dobândite de elevi la momentul respectiv, iar prin sarcina dată, aceștia sunt puși în situația să elaboreze diverse soluții de rezolvare, diferite de cele cunoscute, potrivit capacităților lor individuale, accentul căzând astfel nu pe rezultatul final cât pe modul de obținere al lui, pe posibilitățile de stimulare a capacităților intelectuale și afectiv motivaționale implicate în desfășurarea acestora.

Considerarea jocului didactic ca metodă de stimulare și dezvoltare a creativității se argumentează prin capacitățile de antrenare în joc a factorilor intelectuali și non intelectuali evidențiați în cercetările de până acum.

Jocurile didactice cuprind sarcini didactice care contribuie la modificarea creatoare a deprinderilor și cunoștințelor achiziționate la realizarea transferurilor între acestea, la dobândirea prin mijloace proprii de noi cunoștințe. Ele angajează întreaga personalitate a copilului constituind adevărate mijloace de evidențiere a capacităților creatoare, dar și metode de stimulare a potențialului creativ al copilului, referindu-se la creativitatea de tip școlar, manifestată de elev în procesul de învățământ, dar care pregătește și anticipează creațiile pe diferite coordonate.

A se juca și a învăța sunt activități care se îmbină perfect. Principiul aplicat în jocurile educative și didactice este acela al transferului de energie. Un interes care nu poate exercita încă decât o acțiune minimă sau nulă asupra comportamentului copilului este înlocuit cu un interes imediat și puternic.

Ideea folosirii jocului în activitățile educative nu este nouă. Și Platon în *Republica* recomanda: “ Faceți în așa fel încât copiii să se instruiască jucându-se. Veți avea prilejul de a cunoaște înclinațiile fiecăruia.”

Învățarea este o activitate serioasă ce solicită efort voluntar pentru punerea în acțiune a disponibilităților psihicului ; efortul este mai ușor declanșat și susținut mai eficient când se folosesc resursele jocului, când între joc și învățare se întind punți de legătură.

Prin intermediul jocului didactic se pot asimila noi informații, se pot verifica și consolida anumite cunoștințe, priceperi și deprinderi, se pot dezvolta capacități cognitive,

afective și volitive ale copiilor, se pot educa trăsături ale personalității creatoare, se pot asimila modele de relații interpersonale, se pot forma atitudini și convingeri.

Copiii pot învăța să utilizeze bine informațiile, timpul spațiul și materialele puse la dispoziție, li se poate dezvolta spiritul de observație, spiritul critic și autocritic, capacitatea anticipativ-predictivă, divergența și convergența gândirii, flexibilitatea și fluența. Poate fi solicitată capacitatea elevilor de a se orienta într-o anumită situație, de a propune soluții, de a le analiza și opta pentru cea optimă, de a extrapola consecințele unei anumite situații concrete, de a interpreta și evalua anumite experiențe, fenomene, situații .

Manifestând creativitate, învățătorul va determina avântul libertății și creativității copiilor, va realiza echilibru între preocupările pentru formarea gândirii logice, raționale, flexibile, fluide, creatoare, depășind înțelegerea îngustă, eronată, potrivit căreia libertatea de manifestare și creație a copiilor se dezvoltă spontan. Aplicând cu pricepere jocul didactic, învățătorul trebuie să poată valorifica unele din bogatele resurse formativ-educative ale acestuia în angajarea personalității copilului de a desfășura o activitate ce solicită efort susținut, dar într-o atmosferă de voie bună, de cooperare, de înțelegere .

Jocurile didactice în majoritatea lor au ca element dinamic întrecerea între grupe de elevi sau chiar între elevii întregului colectiv, făcându-se apel nu numai la cunoștințele lor, dar și la spiritul de disciplină, ordine, coeziune, în vederea obținerii victoriei. Întrecerea prilejuiește copiilor emoții, bucurii, satisfacții.

Jocul didactic constituie o eficientă metodă didactică de stimulare și dezvoltare a motivației superioare din partea elevului, exprimată prin interesul său nemijlocit față de sarcinile ce le are de îndeplinit sau plăcerea de a cunoaște satisfacțiile pe care le are în urma eforturilor depuse în rezolvare.

Jocurile didactice sunt antrenante pentru toți elevii și acționează favorabil și la elevii cu rezultate slabe la învățătură, crescându-le performanțele și căpătând încredere în capacitățile lor, siguranță și promptitudine în răspunsuri, deblocând astfel potențialul creator al acestora.

Creativitatea, ca formațiune complexă de personalitate, se formează și exersează cu metode cât mai adecvate structurii sale, metode care să acționeze pe tot parcursul

școlarității elevului, iar din acest punct de vedere, jocurile didactice satisfac cerințele la nivelul claselor primare.

Jocul didactic se desfășoară în mai multe *etape*:

1.Captarea atenției-introducerea în joc se realizează prin intermediul unei păpuși, al unui personaj din-tr-o poveste, printr-o scurtă povestire sau ghicitoare, printr-o imagine etc.

2.Anunțarea scopului și titlului jocului-dacă e necesar se organizează echipele, se stabilește conducăto-rul jocului.

3.Reactualizarea cunoștințelor necesare pentru desfășurarea jocului - se poartă o discuție în legătură cu tema.

4.Explicarea și demonstrarea jocului-se precizează regulile jocului, conținutul său, modul în care se folosește materialul didactic, cerințele pentru a deveni câștigător. Jocul este apoi demonstrat și se execută jocul de probă de către copii.

5.Desfășurarea jocului - jocul poate fi condus de educatoare/ învățătoare sau aceasta poate interveni când este necesar.

6.Complicarea jocului-se introduc elemente noi, prin care să se realizeze transferul cunoștințelor sau deprinderilor formate în alte situații.

7.Evaluarea - educatoarea/ învățătoarea încearcă să afle în ce măsură s-au însușit cunoștințele sau de-prinderile prevăzute.

8.Încheierea jocului - se formulează concluzii asupra modului în care au fost respectate regulile de joc. Copiii sunt apreciați după evoluția lor, aprecierile trebuie să fie stimulative; sunt declarați câștigătorii, se dau recompense.

Pentru ca o activitate didactică să fie percepută de copii ca joc, trebuie să includă unele elemente spe-cifice jocului:

☐ surpriza, așteptarea(materialele didactice nu sunt prezentate de la început, ci se află într-o cutie, co-piii așteptând să vadă ce este în interior);

☐ utilizarea unor materiale didactice specifice jocului, cum ar fi jucăriile, păpușile, imaginile;

☐ competiția dintre grupurile de copii;

☐ acordarea de recompense sau penalizări;

- ☐ mișcarea;
- ☐ aplauzele care însoțesc uneori reușita;
- ☐ atmosfera destinsă;
- ☐ o mai mare libertate acordată copiilor decât în cursul altor activități;
- ☐ înlăturarea anxietății create de perspectiva obținerii unor calificative slabe.

Folosirea jocului are unele avantaje:

- copiii sunt mult mai activi și mai bine motivați; dorința copiilor de a înțelege și acționa corect e mult mai intensă;
- cunoștințele și deprinderile sunt însușite mai ușor și mai repede;
- copilul este mult mai implicat afectiv în activitate;
- copiii interacționează mai mult (sub forma colaborării sau a competiției);
- ajută la diminuarea sentimentelor neplăcute datorate insuccesului (dacă pierde echipa, responsabili-tatea pierderii se împarte între membrii ei).

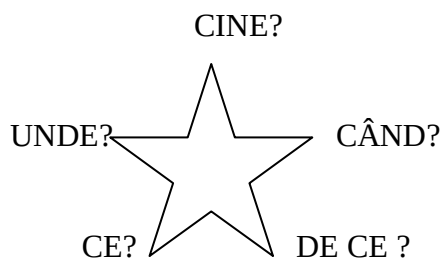
Acum mai mult ca oricând, jocul didactic este esențială în desfășurarea orelor. Învățământul online aduce în fața cadrelor didactice și a elevilor provocări mari. Pentru captarea atenției sau menținerea interesului elevilor, este necesară diversificarea metodelor folosite. Jocurile desfășurate în ore au menirea de a ajuta copiii să înțeleagă noua lecție, să aprofundeze cunoștințele acumulate sau să-și testeze nivelul de cunoștințe.

Exemple de jocuri ce pot fi utilizate – Limba română, Matematica (clasa a III-a)

CADRANELE – Copiii completează căsuțele cu cunoștințele acumulate.

Locul desfășurării acțiunii: Timpul desfășurării acțiunii: Personajele fragmentului:	Notează sinonime pentru termenii: raft = putere= surprinsă= comod= fascinant= neîncredere= neîntrerupt = Găsește antonime pentru cuvintele: ajutor - a plăcea – a împrumuta – se bucura – serioasă – celebră –
Scrie familia de cuvinte a cuvântului de mai jos: <i>CARTE</i>	Identifică mesajele pe care încearcă să ni le transmită textul din manual: * * * *

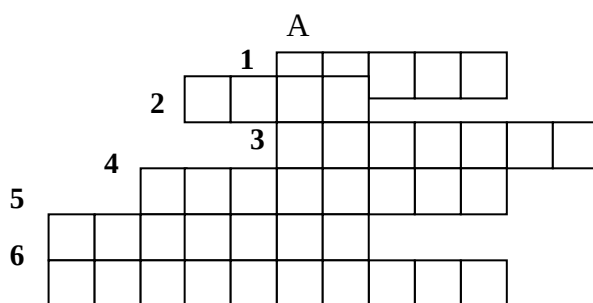
EXPLOZIA STELARĂ – se formulează întrebări folosind textul studiat

CIORCHINELE - Completează ciorchinele: Ce înseamnă pentru tine „gest nobil„? (Leția MATILDA)

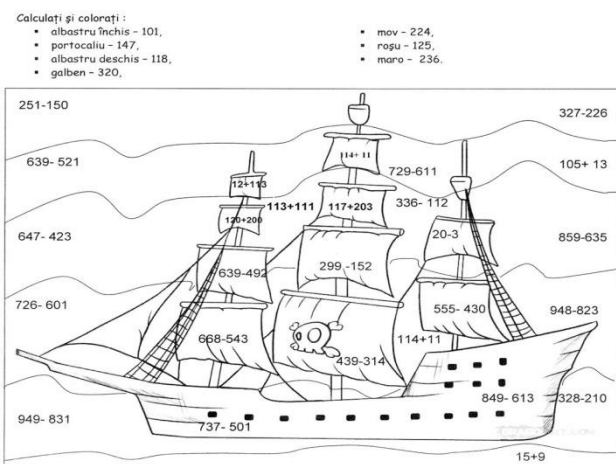
REBUSUL - Folosind informațiile din text, completați rebusul. (Leția TOAMNA)

A- B – Anotimpul recoltelor bogate.

1. Păsările vor marea .
2. Se adunau în păsările.
3. Gâștele când au coborât.
4. Păsările dădură roată
5. Akka era o gâscă
6. Se auzeau gâștelor.

„ Calculează și colorează!” - Adunarea și scăderea cu numere de la 0 la 1000, fără trecere peste ordin

"Ajut-o pe Rița- Veverița!"

Ajut-o pe Rița - Veverița să calculeze numărul de ghinde pe care le mai are în scorbură, efectuând calculele din tabel.

a	341	722	711	514	263	337
b	142	326	218	318	167	128
a-b						

Prin joc elevul depune efort personal, manifestă independență în acțiune, gândire și exprimare, se bucură și manifestă interes susținut pentru cunoaștere. Având în vedere coborârea vârstei de școlarizare, jocul matematic trebuie folosit în fiecare oră , deoarece acesta are capacitatea de a antrena toți elevii clasei, acționând favorabil și asupra elevilor care întâmpină greutăți în însușirea cunoștințelor.

Din punct de vedere psihologic, jocul didactic poate servi creativității elevilor claselor I-IV.

BIBLIOGRAFIE :

1. Cucos, Constantin, „Pedagogie”, Editura Polirom, Iași 2000
2. Cerghit, Ioan, „Metode de învățământ”, Editura Polirom, Iași, 2006
www.pagini-scolare.ro/...metode-interactive/...metode-active.-Metoda.../
3. Gârboveanu M., *Stimularea creativității elevilor în procesul de învățământ*, EDP, București, 1981;
4. Neacsu I. - "Instruire si invatare" Editura Stiintifica, 1990
5. Paun E. —« Scoala- abordare socio-pedagogica » ,Ed.Polirom, Iasi, 1999
6. Tircovnicu V.-, Invatamant frontal. Invatamant individual. Invatamant pe grupe
„E.D.P., Bucuresti, 1981

Cultivarea gustului estetic prin lecțiile de arte vizuale și abilități practice

Prof.înv.primar Avram Mariana
Colegiul Național "Mihai Eminescu" Petroșani, HD

Disciplina de învățământ Arte vizuale și abilități practice are un loc bine definit în formarea armonioasă a personalității școlarului mic. În viziune interdisciplinară, ca principiu și modalitate de restructurare a conținuturilor școlare, acest obiect de învățământ are menirea de a dezvolta latura practică a personalității, de a-l apropia mai mult pe elev de muncă, de viața socială, de alegerea potrivită a carierei.

Lecțiile contribuie la îmbogățirea, aprofundarea și consolidarea cunoștințelor însușite la celelalte obiecte de învățământ, constituie în același timp un mijloc de aplicare în practică a unora din aceste cunoștințe.

Activitățile au un accentuat rol formativ-educativ. Elevii sunt solicitați la un efort intelectual susținut în care sunt exersate spiritul de observație ca și celelalte capacități și procese intelectuale (gândirea, memoria, imaginația, limbajul, creativitatea și altele).

Prin exersare, în cadrul lecțiilor de AVAP, elevii își formează priceperi, deprinderi, capacități și aptitudini practice, adică învață ceea ce se cheamă „*a ști să faci*”, își pot cultiva spiritul aplicativ, își pot forma un comportament practic.

Lecția de AVAP poate contribui la educarea dragostei și a respectului față de muncă, a comportamentului disciplinat și a spiritului economic, la formarea capacității de apreciere corectă a muncii personale și a celorlalți, în spiritul cooperării, al întraajutorării.

Fiecare activitate desfășurată în cadrul lecțiilor de AVAP conduce la achiziționarea unor cunoștințe, la dezvoltarea unei anumite abilități, prin exersarea unor tehnici specifice.

Predarea orelor de Abilități practice au o deosebită valoare educativă, contribuind la afirmarea trăsăturilor morale de caracter ale elevilor. Îndemânarea, perseverența, răbdarea, gustul estetic, spiritul critic, plăcerea și bucuria de a îmbina culori și modele, de a finisa lucrările, spiritul de ordine și economie, disciplina și spiritul de echipă sunt calități pe care le câștigă elevii realizând lucruri utile.

Gustul estetic își are punctul de plecare în obișnuința cu un cadru cotidian în care primează frumusețea și ordinea. Ideea că trebuie să formăm la copii simțul măsurii și al armoniei pentru toate împrejurările vieții se descoperă de la sine ca obiectiv de formare a personalității micului școlar. Tendința de frumos se manifestă și în modul în care copilul

își întreține camera de lucru și obiectele sale, clasa, școala; în modul de a-și petrece timpul liber; în modul de a gândi și simți, de a discuta cu părinții, colegii, cadrele didactice.

În contextul noului curriculum, se pune accent pe un demers didactic personalizat. Față de proiectarea tradițională, centrată pe lecție, proiectarea pe unități de învățare are avantaje, creează un mediu de învățare coerent, implică elevii, dă perspectivă lecțiilor.

Expozițiile organizate în clasă, în școală sau în alte împrejurări contribuie la stimularea elevilor care doresc să realizeze lucrări cât mai frumoase, care să fie apreciate și expuse, la formarea gustului

artistic, nu numai al elevilor participanți, ci și al celorlalți elevi ai școlii.

BIBLIOGRAFIE

1. Ciolan, Lucian, 2008, Învățarea integrată, Editura Polirom, Iași
2. Crișan, Al. (coord.), ., 1996; Curriculum școlar. Ghid metodologic, București, M.E.I.-I.S.E
3. Cucoș, Constantin, 2002, Pedagogie, Polirom, Iași;

Educația civică, esențială pentru elevi și societate

Prof. Cerna Delia-Elena

Colegiul Național "Mihai Eminescu" Petroșani, HD

Învățământul modern, învățământul de după 1989, se dorește a fi unul activ, cu participarea crescută a elevilor, cu implicarea acestora și formarea unor competențe, sub îndrumarea profesorului. Dacă la început se dorea diferențierea de perioada apusă, când monologul profesorului atotștiutor, care nu accepta alte variante decât cele proprii erau elemente constante, acum, după o perioadă destul de relevantă, vedem că eficiența noului stil de predare-învățare este incontestabilă și aprecierile elevilor sunt încurajatoare pentru a continua acest mod de a colabora dintre profesori și elevi.

Dacă nu orice materie reușește să promoveze stilul activ și metodele moderne de predare-învățare, într-un mod în care să fie mulțumiți de demers atât elevii cât și profesorii, educația civică/cultura civică/educația socială reușește să demonstreze din plin eficacitatea acestor elemente preluate în secolul XXI (mai ales). Și mai mult decât atât, nu este doar rolul profesorului care predă disciplina cultură civică să familiarizeze elevii într-un mod variat cu elementele acestei discipline, ci eu cred că ar trebui să fie implicate mult mai multe persoane.

Educația civică a elevilor trebuie să se realizeze nu numai în orele special alocate în curriculumul școlar, ci printr-un demers al tuturor profesorilor școlii care să implice elevii în activități variate în școală și comunitate, valorificând oportunitățile existente în școli. Proiectul își propune să identifice strategii, direcții de acțiune, mecanisme și tipuri de activități eficiente care să conducă la dezvoltarea capacității instituționale a școlilor gimnaziale de a desfășura activități extrascolare cu caracter interdisciplinar centrat pe educația civică a elevilor.

Aceasta disciplina, prin atmosfera și practica democratică din școală, susține formarea elevilor în spiritul valorilor și principiilor democratice. Ce mijloc mai bun ar fi ca să înțelegi ce înseamnă democrația, decât dacă te preocupă ceva foarte real și palpabil, în activitatea de elev? Participarea la luarea deciziilor în cadrul consiliului școlii, posibilitatea elevilor de a-și exprima opiniile în revista școlii sau implicarea lor în structuri reprezentative ale elevilor sunt văzute ca mijloace prin care copiii și tinerii vin în contact direct cu forme și conținuturi ale practicilor democratice.

Educația civică nu se realizează numai în școală și numai în cadrul orelor de educație civică, dar acestea pot avea un rol decisiv pentru înțelegerea de către elevi a mecanismului democratic și pentru exersarea practicilor democratice, de la comunicarea socială până la participarea la decizia politică. În România, educația civică în școală are rolul de a contribui la circulația ideilor și practicilor care pot susține instaurarea unei mentalități democratice în cadrul societății. Democrația nu este un bun câștigat o dată pentru totdeauna. Ea este o construcție fragilă, al cărei succes depinde de implicarea și de calitatea acțiunii publice a fiecărui cetățean. Și este minunat că tinerii sunt familiarizați cu aceste idei de la vârste fragede.

Cum să înțelegi mai bine cum funcționează democrația, dacă nu prin practica și corectarea îndrumată a erorilor. Cetățenilor le este permis exercițiul critic și controlul puterii, inclusiv prin faptul că într-o democrație autentică este acceptată și stimulată reflecția critică asupra valorilor și normelor sociale. Din această perspectivă, educația civică nu înseamnă doar transmiterea valorilor, ci abilitatea elevilor de a se raporta critic la acestea – nu a nega sau desființa, ci a compara și a căuta întemeieri

Educația civică explicită vizează dobândirea de către elevi a cunoștințelor (concepțe, noțiuni, date) despre societate, transmiterea valorilor sociale și abilitatea elevilor pentru a se raporta critic la acestea, formarea și dezvoltarea atitudinilor și comportamentelor democratice.

Cunoștințele sunt foarte importante în definirea și exersarea competențelor asociate cetățeniei și sunt primul pas al oricărei lecții, dar un „bun cetățean” nu este doar persoana care știe multe. A fi cetățean într-o societate democratică înseamnă a te implica în viața comunității din care faci parte, a dori și a fi în măsură să influențezi în mod competent

decizia politică luată la diferite niveluri, a te purta într-un anumit mod cu celelalte persoane pe baza unor atitudini precum respectul, toleranța, deschiderea către opiniile celorlalți.

La școală înveți și ce înseamnă a trăi alături de ceilalți în societate, ceea ce include comportamentul politicos, normele de igienă, de circulație publică, de pază contra incendiilor, etc. În sens restrâns, educația civică înseamnă dobândirea de către elevi a cunoștințelor și competențelor necesare unui cetățean pentru participarea la viața publică. Alături de “cei 7 ani de acasă” și mass-media, educația civică formează un “trio esențial” în viața unui tânăr cetățean.

Educația civică nu înseamnă moralizare ieftină, inocularea de valori și norme de pe poziția de superioritate a adultului. Copiii judecă moral în mod personal, fiecare în felul său, în funcție de repere independente de un discurs exterior lor. Dacă elevul nu este ajutat să progreseze în judecata morală și să ajungă pe aceeași lungime de undă cu adulții care îi cer să se poarte frumos, discursul exterior moralizant nu are cum să-și facă efectul. Educația civică nu trebuie să promoveze prejudecăți, clișee, stereotipuri, ci să sprijine dezvoltarea unei gândiri deschise și flexibile.

O școală modernă nu înseamnă numai o școală dotată cu cele mai performante computere (investiție pe care s-ar putea să nu și-o permită multă lume), ci o școală cu un personal și cadre didactice competente, foarte bine informate, cu mintea flexibilă și deschisă la nou.

Esențial, mai ales pentru elevii de vîrstă școlară mică, este modelul comportamental și atașamentul sincer al educatorului față de valorile și principiile enunțate, asadar omul pe care îl are în fața lui.

Din păcate, deși omul potrivit este la locul potrivit, ansamblul școlar, alcătuit din oameni care încalcă în mod constant drepturile elevilor, chiar și atunci când ei sunt foarte conștienți de acest lucru, transformă procesul educațional al profesorului de cultura civică într-o muncă sisifică și frustrantă.

În formarea cetățeanului activ este importantă și metoda exemplului și a imitației. Prin atitudinea și comportamentul nostru în clasă conferim credibilitate valorilor și principiilor pe care le predăm, demonstrînd că ele nu sunt noțiuni abstracte, ci realități

valabile în lumea reală.

În învățământul gimnazial și liceal, educația civică are scopul pregătirii elevilor pentru a deveni cetățeni activi. Există, însă, și alte discipline de studiu în ale căror conținuturi sunt incluse noțiuni despre drepturile unui cetățean, drepturile omului și democrație (Istorie, Limba și literatura română, Geografie). Disciplina Educație civică solicită o muncă enormă și un efort susținut în toate sferele educației, învățământului și cercetării.

Cred ca aceste ore de educatie civica, combinate cu actiunile din afara orelor ar trebui sa solicite tot mai multe cadre didactice, pentru a optimiza procesul de invatare, deoarece asa le-ar fi tot mai greu sa incalce drepturi, libertati si spiritele in formare ale copiilor.

Deși este o disciplină foarte complexă, cu o mare libertate de acțiune, am evidențiat mijloacele deloc complicate prin care pot fi atrași elevii, chiar în afara orelor de curs, dar și dificultățile care apar datorită adulților, în special profesorilor, care nu au prea “frecventat” orele de cultura civica și nu s-au desprins nici după 25 de ani de modelul communist ☺.

BIBLIOGRAFIE

1. Blândul Valentin Cosmin – “Educația non-formală”, Ed. Universității din Oradea, 2008
2. www.wikipedia.ro
3. Marcu V. – “Managementul activităților extracurriculare”. Editura Universității din Oradea, 2003

Imaginea de sine, element al autoreglării comportamentale și emoționale**Prof. Solomon Oana-Melinda****Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

În perioada școlarității imaginea de sine suferă o serie de modificări datorită creșterii în vârstă dar și a acumulării de experiență, reflectând o pecete individuală care nu se va mai schimba de-a lungul întregii vieți. În această perioadă individul se autoidentifică, nu numai cu ajutorul calificativelor ce obiectivează performanțele școlare, ci și în funcție de opinia școlară formată cu privire la sine și de care ia cunoștință, integral sau parțial. O caracteristică importantă a acestei perioade de vârstă constă în supraevaluarea masivă a propriilor posibilități de acțiune, conducând, pe de o parte, la o anumită distanțare față de performanțele obiectivate (acestea nefiind acceptate drept o măsură autentică a propriilor posibilități), iar pe de altă parte, la o amplasare în viitor a confirmărilor „reale”. Promisiunile făcute sieși se împlinesc sau nu în cursul vieții.

În Dicționarul de psihologie (Doron, R., Parot, F., 2007, p. 387) se relevă că „imaginea de sine se referă la reprezentarea și evaluarea pe care individul și le face despre el însuși, în diferite etape ale dezvoltării sale și în diferite situații în care el se află. Ca urmare, nu există numai o singură imagine de sine, ci mai multe. Psihologii care au studiat copilul și psihanaliștii au relevat cum se construiesc aceste reprezentări în cursul unui joc de identificare cu personaje din anturajul subiectului sau cu figuri de eroi reali sau imaginari. Imaginile de sine depind și de felul în care subiectul este privit și apreciat de către alții”.

În strânsă legătură cu imaginea de sine se află stima de sine care este o dimensiune fundamentală pentru orice ființă umană, indiferent că este copil, adult sau vârstnic, indiferent de cultură, personalitate, interese, statut social, abilități. Stima de sine se referă la modul în care ne evaluăm pe noi înșine, cât de buni ne considerăm comparativ cu propriile expectanțe sau cu alții. Stima de sine este dimensiunea evaluativă și afectivă a imaginii de sine.

Concepția despre sine a omului are multe laturi. Există latura obiectivă, pe care o numim imagine de sine; latura evaluativă, numită stimă de sine; latura care descrie modul în care ai vrea să fii, pe care o numim ideal de sine; latura legată de competențele și abilitățile tale, numită conștiința propriei eficiențe; latura legată de felul în care te identifici cu grupurile sociale, numită identificare socială și modul în care sentimentul de sine a fost modelat de contextul cultural în care ai crescut. (Hayes, N., Orrell, S., 2003, p. 213).

Formarea imaginii de sine constă în primul rând într-o construcție subiectivă și implică trei aspecte: importanța părerii celorlalți în construcția acesteia; elementele pe baza cărora se realizează percepția celorlalți; măsura în care conduita și motivația influențează crearea imaginii de sine.

Formarea imaginii de sine parcurge următoarele etape :

- construirea eului, a imaginii subiective despre propria persoană, cu ceea ce considerăm că ne este caracteristic. În această etapă are loc aprecierea proprie asupra imaginii de sine (ne place/nu ne place ceea ce credem despre noi înșine ce suntem). Ea depinde de personalitatea individului;

- conștientizarea judecăților făcute de celălalt asupra propriei persoane care pot sau nu să coincidă cu imaginea construită de noi înșine. Și aceste judecăți pot influența imaginea de sine;

- raportarea imaginii proprii la judecata celuilalt. Această apreciere poate determina sentimente pozitive sau negative, de mulțumire sau nemulțumire. Suntem influențați de grupurile în care trăim: grupuri primare (familie, colegi de clasă, prieteni) sau secundare (elevii din aceeași școală). Cele două tipuri de grupuri influențează diferit formarea imaginii de sine. Ele contribuie la socializarea individului. Informarea imaginii de sine un rol important îl are compararea socială. (Teoria comparării sociale: ne comparăm cu persoane care ne seamănă.)

Sistemul de convingeri începe în copilărie, cu „reproșurile” din partea părinților. Aceste reproșuri sunt primii indicatori ai valorii personale. Pe măsură ce copilul crește și se dezvoltă, îi sunt aduse în față alte oglinzi de către membrii familiei, de către colegi și profesori. Aceste reflectări ale imaginii sale formează baza imaginii de sine pe măsură ce se maturizează.

În mod normal, performanțele școlare și sociale ale fiecărui elev nu se pot situa toate la un nivel superior, mai ales când sarcinile școlare sunt la un nivel ridicat de dificultate. De aceea, profesorii trebuie să creeze situații în care elevii să-și cunoască nu numai limitele, ci și resursele.

Identificarea unor particularități ale imaginii de sine la școlarii mici se poate realiza prin:

- chestionarul educațional LAW S.E.Q.- este un chestionar scurt, cuprinde 16 întrebări din care 4 sunt neutre. Este prezent sub două forme: una pentru ciclul primar și alta pentru ciclul gimnazial și este compus din întrebări cu trei variante de răspuns (da, nu, nu știu);
- chestionarul de autoapreciere a imaginii de sine (Carl Rogers)- prezintă o listă de 32 de adjective, reprezentând atât caracteristici personale pozitive (de exemplu: plin de umor, entuziast, demn de încredere, politicos, sincer, puternic etc.), cât și negative (de exemplu: emotiv, fragil, interiorizat, cinic, invidios, impulsiv etc.). Subiecții trebuie să citească cu atenție lista și să pună, în coloana Cum sunt în prezent, câte un „X” în dreptul fiecărui adjectiv, pe care îl consideră ca fiindu-i caracteristic. Apoi, fără a privi semnele făcute în prima coloană, trebuie să recitească lista de adjective și să pună câte un „0”, în coloana Cum aș dori să fiu, în dreptul fiecărui adjectiv, pe care ar dori să-l caracterizeze. Termenii trecuți prin grila adjectivelor desemnează valori pe care le supunem aprecierii subiecților. Aceștia exprimă rezonanța afecțio-evaluativă pe care o au asupra lor cuvintele sau termenii cuprinși în itemii testului. Pe această bază putem identifica valorile individuale sau de grup acceptate și împărtășite.

- Scala Dezirabilității Sociale (Douglas P. Crowne și David Marlowe, adaptată și experimentată la noi de I. Dafinoiu) - măsoară gradul de sinceritate și realism al subiecților în ceea ce privește evaluarea de sine (autoevaluarea). Scala cuprinde 33 de enunțuri reprezentând atitudini și trăsături de personalitate. Subiecții trebuie să răspundă la fiecare din acestea prin „adevărat” sau „fals”, după cum corespunde sau nu felului propriu de a fi al fiecăruia. Răspunsurile se raportează la etalon.

Formarea unei imagini de sine echilibrate, a demnității și respectului de sine și față de ceilalți se realizează prin conștientizarea limitelor și resurselor, diferite de la elev la elev. Se ajunge astfel la vacueta diferențelor firești dintre oameni, la creșterea spiritului

de toleranță și la evitarea etichetărilor globale care pot avea efecte negative asupra personalității acestora. În același timp, pentru a îmbunătăți imaginea de sine a elevilor, capacitatea lor de autocontrol, reducerea fricii de eșec este esențială implementarea unor strategii privind mediul stimulativ de învățare, implicarea tuturor elevilor, feed-back privind nivelul de performanță, recunoașterea meritelor elevilor.

De aceea, atenția pe care profesorul trebuie să o acorde dezvoltării unei imagini de sine pozitive, reprezintă o importantă contribuție la reușita școlară din acest stadiu și la pregătirea pentru ciclurile următoare .

BIBLIOGRAFIE:

- 1) Doron, R., Parot, F., trad. Cernăuțeanu, N., Dan-Spânoiu, G., Dan, O., (2007) , Dicționar de psihologie, București, Editura Humanitas;
 - 2) Dumitru, I. Al., (2001), Personalitate - atitudini și valori, Timișoara, Editura de Vest;
 - 3) Hayes, H., Orrel, S., (2003), Introducere în psihologie, ediția a III-a, trad. Tocan, C., Tureanu, A., Dumitriu, I., Drăgulănescu, C., Teleki G., București, Editura Bic All;
- ***Marele dicționar al psihologiei, (2006), București, Editura Trei.

Rolul autocunoașterii în dezvoltarea personală și profesională

Prof. Solomon Oana-Melinda

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD

“Ceea ce se află în urma noastră și ceea ce se află înaintea noastră sunt lucruri mărunte în comparație cu ceea ce se află înăuntrul nostru.” Ralph Waldo Emerson

Autocunoașterea te ajută să îți dezvolți propriul potențial, să identifici piedicile, dar și resursele și posibilitățile de realizare; să poți obține starea de congruență cu tine însuși și cu ceilalți; să identifici ce este cu adevărat important pentru tine și pentru ceilalți; cum să fii în acord cu tine și cu ceilalți; să poți găsi soluții inovatoare chiar și în cele mai dificile momente din viața personală și profesională; te învață cum să-ți dezvolți creativitatea și spontaneitatea.

Există situații în care nu ai o problemă deosebită, însă ai dori să „crești”, să „evoluezi” ca persoană, să te cunoaști mai bine, să te dezvolți din punct de vedere psihologic. Dezvoltarea personală te ajută să îți recunoști unicitatea ca individ, să identifici mijloace de a face față cu succes situațiilor zilnice cu care te confrunți, să afli mai multe despre tine însuși. Îți poți clarifica valorile, comportamentele, reacțiile în anumite situații și poți învăța cum să îți folosești eficient resursele de care dispui, astfel încât să utilizezi mai bine timpul, să comunici eficient, să faci față conflictelor. Cel mai important aspect este dezvoltarea personală, benefică și necesară pentru a activa potențialul interior, astfel încât să atingi succesul pe care îl dorești. Reprezintă primul pas pentru profesioniștii care au în vedere specializarea ca și consilieri psihologici sau psihoterapeuți. Metodele psihodramatice au o largă aplicabilitate în cadrul lucrului cu grupuri de copii, adolescenți sau adulți; în cadrul firmelor, instituțiilor, școlilor; cu obiective diverse ale activităților: consiliere, terapie, educație, formare/training.

Fiecare tânăr își pune uneori întrebări de felul: Cine sunt eu? Prin ce mă deosebesc de cei din jur? Care sunt punctele mele tari și slabe? Care sunt posibilitățile mele? Cum aș putea să îmi dezvolt calitățile și să îmi depășesc slăbiciunile? Răspunsurile la întrebările

de acest fel se referă la cunoașterea însușirilor de personalitate definitorii, a aptitudinilor, a sistemului motivațional și de valori, la creșterea stimei de sine, a încrederii în sine, dezvoltarea creativității, a capacității de autocontrol, a abilităților de comunicare și relaționare interpersonală, a posibilităților de gestionare a emoțiilor, etc. Formarea conceptului de sine (image de sine + stimă de sine)

Autocunoaștere:

- ☐ Conștientizarea aptitudinilor;
- ☐ Conștientizarea intereselor și a sistemului de valori;
- ☐ Conceptul de sine (image de sine, stimă de sine).

Autocunoașterea presupune formarea conceptului de sine (Self-concept) care cuprinde totalitatea ideilor și sentimentelor pe care o persoană le are despre ea însăși.

Conceptul de sine are două aspecte: imaginea de sine și stima de sine

Imaginea de sine (Self-image) reprezintă părerile despre calitățile și defectele pe care le avem – sau credem că le avem (de ex. o adolescentă se poate considera fiică ascultătoare, studentă bună, prietenă fidelă, talentată la desen etc.). Stima de sine (Self-esteem) reprezintă modul în care ne autoapreciem, cum ne evaluăm în raport cu propriile noastre așteptări și așteptările celorlalți. Imaginea de sine și stima de sine se formează începând cu primii ani de viață.

Formarea unei imagini de sine realiste și a unei stime de sine ridicate depinde în primul rând de atitudinea celor din jur, în special a părinților, fraților, prietenilor, cadrelor didactice. Ei sunt cei care prin cuvintele, comportamentele, reacțiile lor ne oferă o “oglină”, în care se reflectă comportamentele noastre și prin intermediul căreia începem să ne construim propria imagine. Mulți părinți greșesc prin faptul că, dorind să își motiveze copiii, le impun cerințe exagerate în raport cu posibilitățile lor. În acest fel copilul va suferi numeroase eșecuri și va avea sentimente de vinovăție pentru că nu se poate ridica la nivelul așteptărilor părinților. O altă greșeală frecventă este etichetarea copilului ca fiind rău, prost, incapabil etc., pentru niște comportamente greșite. În aceste cazuri părinții fac o confuzie între comportament și personalitate, ei devalorizează întreaga personalitate a copilului pentru un singur eșec. Aceste greșeli de natură educațională duc la conturarea

unei imagini negative de sine, la scăderea stimei de sine, cu numeroase consecințe negative pentru viitorul copilului.

Creșterea stimei de sine are o mare importanță și se poate realiza prin diferite metode

Dacă stima de sine scăzută se datorează unor competențe deficitare, este necesară îmbunătățirea acestor competențe (de exemplu, dacă un student are o stimă de sine scăzută din cauza unor eșecuri la examene, este importantă îmbunătățirea tehnicilor de învățare). Dacă cineva își impune niște standarde exagerate în raport cu posibilitățile sale și are eșecuri din acest motiv, va fi necesară adoptarea unor standarde mai realiste. Pentru creșterea stimei de sine este esențial ca individul să își conștientizeze calitățile, competențele, să acorde atenție succeselor sale, să învețe să se autovalorizeze. Începând cu perioada pubertății copilul depune în mod conștient eforturi pentru a se autocunoaște.

Dorința de autocunoaștere devine și mai accentuată în adolescență și tinerețe

Autocunoașterea se poate îmbunătăți prin formarea obișnuinței de a ne observa comportamentele, modalitatea de a interacționa cu cei din jur, de a acționa și de a reacționa în diferite situații. De asemenea este important să ne dezvoltăm capacitatea de a ne conștientiza propriile gânduri, emoții, sentimente, motivații. Nu trebuie să neglijăm importanța informațiilor verbale și nonverbale primite de la cei din jur și mai ales importanța opiniilor persoanelor semnificative pentru noi (prieteni, membrii familiei etc.).

Aptitudinile

Autocunoașterea presupune și conștientizarea aptitudinilor. Spunem că o persoană are aptitudini într-un domeniu dacă are posibilitatea de a obține performanțe superioare în acel domeniu. Obținereareală a acelor performanțe depinde de mulți alți factori: motivație, învățare, atitudinea părinților și a cadrelor didactice, condiții materiale, sănătate etc.

Interesele și sistemul de valori

Conștientizarea intereselor și a sistemului de valori reprezintă un alt aspect al autocunoașterii. Interesele reprezintă preferințele cristalizate ale unei persoane pentru anumite domenii de cunoștințe sau de activitate. Interesele au un rol esențial în luarea deciziilor privind cariera. Formarea intereselor depinde de factori genetici (potențialul

aptitudinal) și de experiențele de viață pe baza cărora individul învață să prefere unele activități și să evite altele

Jocul în lumea matematicii

Prof. înv. primar Ardelean Cristina-Daniela

Școala Gimnazială „I. G. Duca” Petroșani, HD

„Analfabetul de mâine nu va fi cel care nu știe să citească, ci cel care nu a învățat cum să învețe.”

H. Cerjony

Matematica este știința cea mai operativă, care are cele mai multe și mai complexe legături cu viața, disciplina care are o contribuție esențială în formarea și dezvoltarea intelectuală a elevului, având menirea de a-i forma acestuia o gândire critică. Didactica predării matematicii se situează la granița dintre psihologie, pedagogie, didactică și matematică și studiază conținutul învățământului matematic, structura acestuia și metodele de predare - învățare - evaluare corespunzătoare.

Pentru micii școlari, jocul didactic constituie stimulentele principale ale dezvoltării psihice, având un rol deosebit de important în pregătirea acestora pentru școală și pentru integrarea lor socială. Activitate complexă, jocul didactic angajează ființa umană în integritatea sa, cu toate funcțiile psihice.

Prin joc copilul își afirmă personalitatea, calitățile sale psihice, voința, inteligența, gândirea. Micul școlar are aceeași capacitate ca și adultul de a primi informații, dar posibilitatea de prelucrare a datelor este mai puțin dezvoltată la el, datorată printre altele și faptului că spre deosebire de adult, acesta nu beneficiază de o experiență anterioară suficientă și nici de un limbaj corespunzător. În schimb la această vârstă copilul manifestă o curiozitate senzorială care constituie un sprijin prețios pentru desfășurarea activității instructiv - educative.

Procesul învățării și al acumulării de cunoștințe dezvoltă procese și însușiri psihice precum: percepția analitică, spiritul de observație, analiză, sinteză, capacitatea de generalizare și abstractizare. Se dezvoltă deci treptat, dar sigur, gândirea în activitatea de învățare sistematică depusă de elevi în primii ani de școlarizare, urmând drumul de la joc la învățare, învățând prin joc pentru că trecerea la limbajul acțiunilor și cel al reprezentărilor să meargă ascendent către limbajul noțional.

În folosirea jocului cu școlarii mici se reflectă școală, lumea și viață și reflexul lor cognitiv și moral. Se asigura totodată adaptarea copilului la muncă școlară, dar și accesibilizarea unor cunoștințe mai aride sau mai abstracte, ori consolidarea acestora, introducându-l treptat pe copil în practica învățării.

Pornind de la aceste particularități ale școlarului mic, jocul didactic este ridicat la rang de principiu mai ales la clasele pregătitoare, I și a II-a.

În predarea matematicii la ciclul primar, jocurile au o mare valoare formativă și sunt necesare în studiul diferitelor noțiuni matematice pentru accesibilizarea acestora, dar mai ales în consolidarea deprinderilor de calcul oral și scris. Jocurile matematice pun elevul în situația de a descoperi soluții noi și chiar originale. Aceste jocuri se pot organiza frontal sau pe echipe și, mai rar, individual. Un rol foarte important în jocurile matematice îl are activitatea conștientă, folosirea unui limbaj matematic adecvat.

Performanța unui educator nu se bazează numai pe capacitățile sale didactice sau pe competențele sale științifice, ci pe capacitatea sa de a intra în relație cu elevii.

Încorporat în activitatea didactică, elementul de joc imprimă acesteia un caracter mai viu și mai atrăgător, aduce varietate și o stare de bună dispoziție, de veselie, de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei, a plictiselii, a oboselii, jocul didactic constituind metoda activ-participativă, introdusă în pedagogie de paradigma – școli active-, centrate pe elev, fortificând energiile intelectuale și fizice ale acestora, generând o motivație secundară, dar stimulatorie, constituind o prezență indispensabilă în ritmul accentuat al muncii școlare.

Eficiența jocului didactic matematic depinde de cele mai multe ori de felul în care învățătorul poate să asigure o concordanță între tema jocului și materialul didactic existent, utilizând elementele specifice care motivează participarea activă a elevilor, chiar dacă

pornește cu o sarcină euristică – mișcarea, competiția, manipularea obiectelor, întrecerea, așteptarea, surpriza, ghicirea, aplauzele, demonstrarea și respectarea regulilor de joc.

Prin folosirea jocului se creează și un climat favorabil între elevi în rezolvarea sarcinilor jocului, o înțelegere explicită sau tacită în respectarea regulilor impuse de joc. Fiecare joc are obiectul său, regulile sale, care trebuie respectate pentru că jocul să-și atingă scopul propus. De aceea, una din condițiile esențiale în folosirea jocului didactic în activitatea de învățare este buna lui pregătire, organizare metodică, respectarea condițiilor intrinseci ale jocului didactic, stimularea elevilor pentru a pune în valoare toate cunoștințele științifice acumulate până la acel moment.

În anumite momente se poate spune că elevii învață jucându-se și jucându-se între ei își dau seama de relațiile ce se stabilesc între ei ca parteneri de joc, dar și de relațiile pe care le stabilesc între cunoștințele însușite. Cu cât jocul este mai bine structurat, cu atât elevul este mai motivat să se implice activ în rezolvare sarcinilor de învățare deoarece copilul nu face bine decât ceea ce îi place să facă.

Prin urmare, în clasele primare, îmbinând armonios sarcinile instructiv – educative cu latura distractivă, jocul realizează dezideratul învățării prin joc, nu numai în clasă, ci și în timpul liber, în școală, în familie, cu prietenii.

BIBLIOGRAFIE:

1. T. Bănceanu – **„Jocul didactic- mijloc de evidențiere și stimulare a capacității creatoare în învățarea matematicii”**, Revista „Învățământ primar”, Editura Miniped, Bucupresti, 2006;
2. M. Enache, M. Munteanu – **„Jocuri didactice”**, Editura PortoFranco, Galați, 1998.

De ce le dau învățătorii teme elevilor?

Prof. inv. primar Ardelean Cristina-Daniela

Școala Gimnazială „I. G. Duca” Petroșani, HD

„Tăria minții vine prin exercițiu și nu prin repaos.”

Alexander Pope

Odată devenit școlar, copilul începe să aibă propriile responsabilități, mult mai mari decât atunci când se ducea la grădiniță. În primul rând, începe să aibă responsabilități în ceea ce privește viitorul său, în devenirea sa ca adult. Printre responsabilitățile sale se află și temele pentru acasă.

Temele reprezintă, pentru copii, un mijloc de a-și consolida cunoștințele dobândite la școală, iar pentru părinți, un mod concret de a se implica în procesul educațional. Elevii trebuie să înțeleagă de ce primesc teme pentru acasă: ca să își fixeze informațiile primite la ore, să se pregătească pentru zilele următoare de școală, să aibă motiv de a recurge la surse de informare suplimentare: dicționare, cărți, enciclopedii, internet, etc. În același timp, temele îi ajută pe copii să devină mai încrezători în capacitatea lor de decizie, să dorească să se informeze, dar și să devină mai disciplinați, să își planifice timpul și să respect termenele limită.

Necesitatea temelor pentru acasă este discutabilă, existând păreri pro și contra.

Astfel, asociațiile profesorilor și învățătorilor din Marea Britanie au cerut interzicerea temelor pentru elevii din ciclul primar. O moțiune din partea Asociației Învățătorilor și Profesorilor din Marea Britanie a cerut chiar și instituirea unei Comisii Regale care ar trebui să ancheteze de ce sunt copiii nefericiți la școală.

Unul dintre liderii de sindicat ai profesorilor și învățătorilor din Marea Britanie a declarat că dificultatea ridicată a temelor ar putea dezvolta repulsie față de școală și

educație, mai ales în rândul copiilor din mediile mai sărace. Și asta pentru că volumul și dificultatea temelor nu i-ar sprijini pe copii să își rezolve temele singuri, ceea ce i-ar defavoriza în comparație cu copiii care primesc sprijinul familiei.

Guvernul britanic a răspuns că temele nu sunt obligatorii, dar că sunt încurajate pentru că ar juca un rol cheie în procesul de învățare. Instrucțiunile din prezent ale ministerului pentru școlile din Marea Britanie includ temele pentru acasă în toți anii.

Totuși, se tot pune întrebarea, de ce la dau învățătorii teme elevilor?

Temele pentru acasă reprezintă o verigă importantă în procesul instructiv educativ, momentul în care se consolidează cunoștințele, se clarifică unele aspecte care nu au fost pe deplin înțelese, Copilul are posibilitatea să lucreze singur, să arate ce poate, să ia hotărâri, să găsească soluții, să dovedească faptul că este responsabil.

Temele îl ajută pe copil să-și dezvolte aptitudini și obiceiuri pozitive. Elevul învață să lucreze independent. El este nevoit să se autodisciplineze și să-și asume responsabilitatea de a se prezenta la școală cu tema făcută și lecția învățată. În acest punct, copilul se confruntă pentru prima dată în viață cu programarea timpului și cu întâlnirea unui termen limită. În general, este bine ca temele să fie privite ca o experiență benefică, iar copiii trebuie să fie încurajați să învețe.

Constituind o prelungire firească a activității desfășurate de învățător în clasă, temele pentru acasă fac parte din structura lecției. să formeze deprinderi de muncă independentă și de autocontrol;

Temele nu trebuie folosite niciodată ca pedeapsă. Ca principiu, acestea reprezintă o exersare a celor pe care copilul – elev le învață în timpul orelor de curs, de data aceasta activitatea fiind una independentă. În acest fel, se dorește ca rezultat final consolidarea informațiilor acumulate la cursuri, dar și dobândirea abilităților necesare pentru satisfacerea unor sarcini, car presupun reguli, utilizarea cunoștințelor și a altor instrumente ce vin să îl susțină în satisfacerea sarcinii de lucru.

Copiii care acordă o atenție mărită temelor se descurcă mai bine la școală, iar meritele lor sporesc pe măsură ce avansează în vârstă și trec de la școala generală spre liceu, de la liceu la facultate, de la facultate la masterat și lista poate continua. Se știe că

îndeplinirea unei responsabilități precum scrierea temelor îl ajută pe copii să-și dezvolte obiceiuri și atitudini comportamentale pozitive.

Datorită temelor, părinții descoperă multe lucruri legate de educația copilului. Părinții ar trebui să îl încurajeze pe acesta să renunțe la orele libere petrecute în fața televizorului sau a calculatorului în favoarea cărților. Tema reprezintă o oportunitate pentru elev de a cunoaște cât mai multe lucruri noi, dar și pentru părinte, care are ocazia de a se implica activ în educația copilului.

BIBLIOGRAFIE :

1. Cucos, Constantin **Pedagogie**, Editura Polirom, Iași, 2002;
2. Dima, Emilia **Metode alternative de evaluare**, Revista Învățământul primar, nr. 4/2000;
3. Ionescu, M. **Instrucție și educație**, Editura Garamond, Cluj Napoca, 2003.

Evauarea în învățământul preuniversitar

Prof. înv. primar Balazs Amalia

Colegiul Național „Mihai Eminescu”- secția maghiară, Petroșani, HD

”Evaluarea merită un loc important în învățământ, din care face parte integrată. Ea are întotdeauna un raport direct sau indirect cu progresul, în extensie și în calitate, al învățării.” (D. Ausbel)

Clasa pregătitoare are caracter oral, nu se dau calificative, nu există teme pentru acasă, iar evaluarea se face oral sau prin fișe de evaluare. Școlarii trebuie evaluați unul câte unul, învățătoarea trebuie să rețină ce a spus copilul, nu se poate relua corectarea ca în lucrările scrise. Desigur, fișele de evaluare pot fi reluate, dar ele nu conțin concepte, reguli, legi, ci doar rodul activității elevului, la care el poate ajunge și din întâmplare, fără o înțelegere verificabilă împlinirii celor propuse prin obiective. În clasa pregătitoare putem vorbi de *evaluare inițială* în momentul venirii copilului în instituție.

La MEM am aplicat probe prin care s-au evaluat conceptele prematematice de denumire, recunoaștere, (culori, mărimi, forme, lungimi, grosimi), operații cu concepte prematematice (comparație, clasificare), formele geometrice (cerc, pătrat, triunghi, dreptunghi), recunoașterea, denumirea, compararea a două forme geometrice (ideintificarea de asemănări și deosebiri, prin raportare la mărime, culoare, grosime și formă), numerația în limitele 1-10, capacitatea de a număra crescător/descrescător, de a recunoaște cifrele, de a identifica vecinii, de a compara 2 mulțimi.

PROBA DE EVALUARE ÎNȚIALĂ

1. *a operațiilor prematematice, poziții spațiale, culori, mărimi, lungimi, grosimi

Unitatea tematică:” *La început de drum* ”

Tema activității: *“La librărie”*;

Discipline implicate: MEM, CLM, DP

Forma de realizare: activitate integrată

Tipul activității: joc didactic interdisciplinar

Scop:

- Evaluarea pozițiilor spațiale: sus-jos, stânga-dreapta, în față - în spate, pe masă -sub masă- lângă masă.
- Evaluarea capacității de recunoaștere și comparare a culorilor, formelor, mărimilor, lungimilor, grosimilor.

2. *a formelor geometrice

Unitatea tematică: *”La început de drum”*

Tema activității: *“Roboșelul lui Medvecukor”*;

Discipline implicate: MEM, CLM, DP

Forma de realizare: activitate integrată

Tipul activității: joc didactic interdisciplinar

Scop:

- Evaluarea capacității de a recunoaște, denumi, descrie și compara formele geometrice: cerc, pătrat, dreptunghi, triunghi.

3. *a numerației în limitele 1-10

Unitatea tematică: *”La început de drum”*

Tema activității: *“Ghiozdanul fermecat!”*

Discipline implicate: MEM, CLM, DP

Forma de realizare: activitate integrată

Tipul activității: joc didactic interdisciplinar

Scop:

- Evaluarea capacității de a recunoaște cifrele în limitele 1-10.
- Formarea șirului numeric în limitele 1-10 crescător și descrescător.
- Formare și comparare a două mulțimi prin raport 1 la 1.

- Identificarea și scrierea vecinului mai mic-mai mare a unui număr aflat în limitele 1-10.

Pe lângă evaluarea orală realizată prin jocuri didactice s-a realizat și evaluare scrisă, prin 3 fișe individuale. În prima fișă s-au evaluat poziții spațiale, mărimi, grosimi, a doua fișă formele geometrice. În cea de-a treia fișă s-au evaluat: numerația în limitele 1-10 crescător și descrescător, capacitatea de a recunoaște și scrie cifrele în limitele 1-10, numerele ordinale în limitele 1-10 și vecinii unor cifre cuprinse în limitele 1-10.

Nivelul de pregătire al elevilor la activitățile matematice la începutul clasei pregătitoare s-a stabilit prin coroborarea rezultatelor obținute în urma celor două forme de evaluare: orală și scrisă. Pentru aceasta s-au stabilit descriptori de performanță sub forma unor itemi.

Evaluarea inițială este indispensabilă pentru a stabili dacă elevii au pregătirea necesară creării premiselor favorabile studiului noilor discipline. Acest tip de evaluare oferă elevului și profesorului o reprezentare a potențialului de învățare, dar și a eventualelor lacune ce trebuie completate ori a unor aspecte ce necesită corectare sau îmbunătățire (programe de recuperare).

Bibliografie:

1. Bocoș M., Jurcan D., (2007), *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării*, Editura Paralela 45, Pitești;
2. Crenguța L.O., (2008), *Strategii didactice interactive*, Ediția a III-a Editura Didactică și Pedagogică, București;
3. Dobrițoiu M., (2015), *Didactica predării matematicii*, Editura Universitas, Petroșani;
4. Kádár A., (2010), *Az óvodás- és kisiskoláskor játéka elméleti és módszertani megközelítésben*, Editura Abel, Cluj-Napoca.

Învățământul on –line

Prof. inv. primar Lașiță Doina

Colegiul Național Pedagogic "Regina Maria" Deva, HD

Perioada prin care trecem reprezintă pentru noi toți mai mult decât o provocare obișnuită – întregul nostru stil de viață este pus la îndoială pe o perioadă nedeterminată, veștile negative ne asaltează din toate părțile, izolarea ne afectează resursele pe diferite paliere. Ce se întâmplă cu elevii, cu școlile, cu sistemul de predare-învățare-evaluare în general?

Învățământul on-line deschide posibilitatea unei pregătiri structurate, coordonate și corect etapizate (vedem acum multitudinea de platforme și soft-uri educaționale on-line, care abundă media în această perioadă); reprezintă o formă de învățare la distanță, facilă, destinată celor care nu au posibilitatea de a accesa sistemul de învățământ clasic, traditional, "față în față" sau adecvată unor contexte speciale, așa cum se întâmplă în perioada actuală de pandemie, când întregul sistem de învățământ, public și privat, indiferent de nivel sau ciclu curricular este închis. Acest mod de învățare este impus acum de perioada dramatică pe care o traversăm.

Tot ceea ce înseamnă proces educațional de predare-învățare (și probabil, în curând de verificare și notare) a redevenit în atenția noastră sub titulatura de *proces educațional la distanță*. Cu toții ne-am mutat activitatea în mediul on-line, am făcut cunoștință și am "îmblânzit" aplicații care facilitează învățarea la distanță.

Continuăm împreună, în mediul on-line, să oferim aceeași educație de înaltă calitate și să ne îndeplim misiunea noastră în contextul în care școala "față în față" este închisă. În astfel de circumstanțe (pandemia Corona virus 19), angajamentele noastre sunt de a oferi un mijloc alternativ de educație sub forma unui plan de învățare la distanță, fie că folosim **Platforma Adservio** pentru fișele de lucru, **Platforma zoom.us** pentru ședințele cu cadrele didactice din fiecare dimineață, **Platforma Neolms** pentru instruirea

cadrelor didactice, tutorialele de pe **canalul propriu Youtube sau rețeaua de comunicare Whatsapp** când ne dorim să îi vedem pe copii și să îi simțim și mai aproape de noi.

Învățământul la distanță desemnează o nouă experiență de învățare, pe care elevii noștri, elevi Premium, o experimentează cu succes. În timp ce această învățare la distanță (Distance Learning) reproduce învățarea la fața locului, profesorii noștri au început să ofere o instruire adecvată care să permită elevilor să îndeplinească standardele așteptate într-un mediu online.

În absența relaționării față în față cu elevii, în contextul fizic al clasei, trecem printr-un proces de adaptare, flexibilizare și meta-învățare. Cu alte cuvinte, exersăm alături de elevi și suntem modele pentru elevi pentru a ne îmbunătăți exact acele laturi pe care le cere viitorul care vine...astăzi.

Profesor în era digitală

Prof.înv.primar Lașiță Doina
Colegiul Național Pedagogic "Regina Maria" Deva, HD

"Tehnologia este o unealtă, nu rezultatul învățării" – Bill Ferriter

Realitatea pune în evidență faptul că școala online trebuie să fie o măsură temporară ce se impune în această perioadă de criză sanitară și nu o măsură permanentă pentru realizarea predării-învățării-evaluării în România. Învățarea online trebuie să fie complementară învățării față-în-față și nu să devină o modalitate de organizare a sistemului de învățământ în țara noastră. Tehnologia este o realitate a lumii moderne, un domeniu în continuă schimbare, care poate aduce beneficii enorme în sistemul de educație, însă educația nu se poate face online o perioadă îndelungată, dacă se dorește și calitate.

În toată această perioadă de pandemie, mi-am imaginat cum ar fi o societate preocupată doar de necesitățile fizice, bazată doar pe instinct și plăceri și mai puțin de educație, formare, moralitate și spiritualitate. Am concluzionat repede că o societate modernă, demnă și sănătoasă nu poate exista fără educație. Educația trebuie să primeze, căci altfel nu poate exista o viață civilizată trăită sănătos în comunitate.

Această pandemie a determinat pe unii să aprecieze școala online ca o soluție salvatoare a învățământului românesc, ca singura modalitate de modernizare a educației și o manieră unică de reformare a sistemului de învățământ. Într-adevăr, școala online este o soluție salvatoare de moment, în această perioadă de criză economico-sanitară. Digitalizarea în sistemul de învățământ românesc, însă, după părerea mea, trebuie privită ca alternativă în cazuri de criză, sau ca măsură complementară la școala față în față și nu o permanentizare a stilului de predare și învățare. Tehnologia este o realitate a lumii moderne, un domeniu în continuă schimbare, care poate aduce beneficii enorme în sistemul de educație, dacă este folosită într-un mod eficient și adaptat. Ceea ce trebuie să avem în

vedere, ca profesori, este că utilizarea unui instrument educațional sau utilizarea tehnologiei nu este un scop, este doar un mijloc pentru atingerea obiectivelor.

Consider că normalitatea sistemului educațional din România trebuie să se bazeze pe o predare-învățare de calitate, pe o evaluare obiectivă, pe fond și nu pe formă, iar acest lucru se poate realiza prin conexiunea afectivă, față în față, dintre profesor și elev. Mulți dintre elevii noștri au privit perioada în care școala a fost organizată online ca o perioadă de relaxare, chiar de vacanță, intrând pe platformele de învățare din când în când, știind că profesorii nu au cum să-i noteze decât dacă au acceptul lor sau al părinților lor. De asemenea, nici evaluarea nu poate fi obiectivă, deoarece nu știm dacă proiectul sau testul a fost realizat de elevul căruia i-a fost administrat sau dacă acesta a fost realizat/ rezolvat de un frate mai mare sau chiar de vreun părinte. O astfel de situație, după părerea mea, nu poate deveni o normalitate în sistemul românesc de învățământ, dar, desigur, situația actuală o impune și sperăm să fie doar o formă temporară de predare-învățare-evaluare.

În perioada școlii online, au fost elevi care apăreau prezenți pe platforma educațională Google Classroom, însă ei fizic nu erau în spatele laptopului sau tabletei... Nu puteai avea control asupra acestor situații, ca profesor. Aceste schimbări ne-au determinat să abordăm procesul didactic dintr-o altă perspectivă. Trecerea de la procesul instructiv-educativ desfășurat în cadrul școlii și bazat pe relații psihologice directe, nemijlocite, de tipul față-în-față, la derularea activităților didactice, exclusiv prin mijloace moderne de comunicare online, poate conduce la schimbări majore ale paradigmei educaționale.

Cu toții am înțeles că trebuie să ne adaptăm la predarea-învățarea online și este lesne de priceput că trecem printr-o perioadă de criză fără precedent, dar sperăm ca aceasta să nu fie permanentizată în școli în viitor, dacă ne dorim o societate educată, sănătoasă și nu anxioasă sau dezechilibrată.

Decât să investim în tablete, am putea investi în spații largite în școli, pentru a asigura distanțarea fizică, în grupuri sanitare care să asigure igiena necesară fiecărui elev, în profesori care să asigure un învățământ de calitate și, bineînțeles, dacă se dorește și eficientizarea procesului didactic, se poate gândi diminuarea numărului de elevi dintr-o

clasă de la 28-30 elevi la 15 elevi. Asta ar trebui să devină o normalitate și abia după ce aceste lucruri elementare ar fi asigurate, ne-am putea orienta și spre digitalizarea educației.

În concluzie, consider că școala trebuie să fie firească, normală, cu profesori și elevi față-în-față, folosindu-ne de tehnologie ca măsură complementară a învățării și să nu ne îndepărtăm de esența umană.

Transdisciplinaritatea în formarea deprinderilor și abilităților elevilor în educația plastică

Prof. Trîncă Anișoara Antigona
Școala Gimnazială Nr. 7 Petroșani, HD

Transdisciplinaritatea este descrisă ca o formă de întrepătrundere a mai multor discipline și de coordonare a cercetărilor, astfel încât să poată conduce, în timp, prin specializare, la apariția unui nou areal de cunoaștere. În contextul învățării școlare, abordarea transdisciplinară se face cel mai adesea din perspectiva unei noi teme de studiu.

Transdisciplinaritatea fundamentează învățarea pe realitate, favorizează viziunea globală, transferul de cunoștințe în contexte diverse, dar introdusă excesiv prezintă pericolul acumulării de lacune, al lipsei de rigoare și de profunzime în cunoaștere.

Activitățile transdisciplinare sunt activități care abordează o temă generală din perspectiva mai multor arii curriculare, construind o imagine cât mai completă a temei respective. Este tipul de activitate unde cunoștințele și capacitățile sunt transferate de la o arie curriculară la alta. Prin intermediul acestor activități se urmărește atingerea obiectivelor tuturor ariilor curriculare într-un context integrat.

Diferența între unitatea de învățare și activitatea tematică este aceea că o unitate de învățare este atingerea competențelor specifice ale unei discipline, pe când activitatea tematică combină competențele specifice ale mai multor arii curriculare.

Introducerea temelor integrate transcurriculare este posibilă sub diferite forme, atât la nivelul curriculum-ului nucleu cât și în cadrul curriculum-ului decis de școală. Aceasta implică trecerea frontierelor tradiționale dintre științe și combinarea tehnicilor lor în efortul de a atinge un obiectiv comun. Metodologiile și ipotezele care aparțin unor discipline diferite sunt conectate și modificate pentru a se adapta la nevoile de cercetare, construind noi instrumente care să permită investigarea unor subiecte dificile, care depășesc posibilitățile unei singure discipline.

Valoarea pedagogică a temelor transdisciplinare are o importanță sporită deoarece: oferă elevilor posibilitatea de a se exprima pe ei înșiși; maximizează posibilitatea ca fiecare elev să învețe în ritm propriu și să fie evaluat în raport cu performanța sa anterioară; oferă elevului posibilitatea de a se manifesta plinar în domeniile în care capacitățile sale sunt cele mai evidente; situează elevul în miezul acțiunii, rezervându-i un rol activ și principal: să imagineze, să construiască pe plan mental, să investigheze, să exploreze, să creeze, să transpună în practică, să găsească mijloacele și resursele de traducere în fapt a ceea ce a prefigurat; cultivă cooperarea și nu competiția; pune elevii într-o situație autentică, de rezolvare a unei sarcini concrete cu o finalitate reală; valorizează experiența cotidiană a fiecărui elev, considerând-o o ancora în achiziționarea noilor abilități și capacități; elevul se desprinde de timpuriu cu strategia cercetării, își însușește metode de muncă similare celor științifice, învață să creeze o situație problematică, să emită ipoteze asupra cauzelor și relațiilor în curs de investigație.

Exersarea artistică prezintă probleme pe care le pune realitatea înconjurătoare care depinde de materialul ce trebuie prelucrat în mod creator: lemn, lut, piatră, o operă literară. Această adaptare ambivalentă la realitate și la material poate avea drept consecință o întreagă școală de trăiri: așteptare, decepție, mânie, resemnare, reflecție, surpriză, speranțe, eforturi reînnoite de voință, bucurie intensă pentru activitatea creatoare.

Dacă te înarmezi cu răbdare și curaj, ai posibilitatea de a trăi angajarea întregii personalități în actul creației. Copilul are nevoie de frumusețe, de bucuria de a lucra. Dacă dascălul cultivă cu fantezie tot ce este artă, el dăruiește frumosul copilului. Procesul creator al acestuia adâncește angajarea lui în muncă.

La copii, sufletul și trupul sunt în mod unic legate unul de celălalt, de aici manifestarea creației, sub diferite forme simple și sincere. În actul creator, copilul exprimă ce simte cu adevărat. Faptul că educația plastică are efect major asupra copiilor a fost de mult observat, însă nu întotdeauna s-a înțeles cât de pătrunzătoare este această influență.

Deprinderile pentru astfel de activități, care se formează în timpul vârstei imitației, sunt cele mai adânc înrădăcinate. Parțial, se schimbă pe căi mai mult sau mai puțin naturale, paralel cu mediul înlocuit și cu atitudinea de viață modificată. Ceva rămâne însă,

iar ceea ce rămâne stă ascuns sub pragul conștiinței, nu se lasă zdruncinat. De exemplu, atitudinea pozitivă sau negativă față de oamenii din jur.

Educatorii, într-un astfel de moment, ajutându-i să participe la tot ce vine din lumea exterioară pe baza „ascunsului” de care vorbeam anterior, în încercarea de a-i da o formă.

Prin activitatea plastică practică, din copilăria timpurie, omul se obișnuiește să intre cu toate aptitudinile sale, cu fiecare fibră a corpului său în lupta cu o problemă importantă, nu neapărat pentru un oarecare avantaj, ci pentru că umanul din el asta îi spune să facă.

Noi toți, și copii, suntem înconjurați de lucruri și ființe care se pot desena, ținând cont de forme, nu de contur. Ceea ce noi considerăm contur sunt granițe ale culorilor, sunt suprafețe colorate, învecinate. Limbajul formelor se vede peste tot, de la fulgii de zăpadă la cristal, de la arhitectura frunzelor până la formarea omenească.

Pictura este plăsmuire, formare în lumea obiectelor și în împărăția sufletescului. Numai că unele forme artistice pretind o atitudine de care copilul, instinctiv, nu este în stare. Pentru copiii cu o viață sufletească bogată, lucru cu pensula este o modalitate ideală de desfășurare a emoțiilor și de eliberare a tensiunii interioare. Lăsați în voia lor, la colerici s-ar vedea tonuri roșii, dramatice; la melancolici-ceva mic, într-un colț; sangvinicii-ceva mic, luminos, vesel, iar flegmaticii ar întinde o culoare plicticoasă pe toată foaia. Astfel, realizăm că pictura este o cale de exersare, de îndreptare, dar nu la bunul plac al învățătorului, ci stabilită de structura interioară a copilului, de natura culorilor și de ce este benefic pentru copii.

Copilul, sub îndrumarea învățătorului, trebuie adus spre motive sănătoase, optimiste, cu modificări profunde în adâncul sufletului. Pentru a trăi în lumea culorilor trebuie lucrat cu ele. Aplicarea acuarelelor pe o foaie umedă trebuie să-i producă elevului senzația de spațiu și aer.

Pentru un copil de șapte ani este important să picteze pete galbene pe câmpuri albastre, apoi pete albastre pe câmpuri galbene. Privind atent, copiii vor realiza că sunt culori ce ies în evidență (galben, roșu) și altele care se retrag (albastru, violet). Verdele capătă neutralitate. Treptat, vor percepe culoarea ca pe o personalitate în sine. Așa li se transmit copiilor simțul pentru tonul culorilor, acordul lor, perspectiva, spațiul. Dacă elevii

s-au obișnuit să facă să apară forme din culori, va fi ceva natural ca, la tragerea unor motive, ei să aleagă acele scene în care faptele și personajele să poată evolua pornind de la un acord de culori.

Dascălul are datoria de a cunoaște, folosi și interpreta „vocabularul” culorilor și formelor pentru a descifra copilul, care prin structura lui, dispune de sensibilitate și potențial creativ. Viziunea sa asupra lumii înconjurătoare trebuie exploatată, canalizată ca suport al afirmațiilor verbale și conceptuale. Copilul trebuie format să gândească vizual.

Potențialul larg al activităților transdisciplinare este generator de căutări și soluții variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi lași pe ei să te conducă spre acțiuni frumoase, valoroase și fructuoase.

Scopul activităților este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblu ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Aceste activități trebuie să le privim ca întreguri, nu ca părți rupte și scoase din viața reală a copilului. Ele se desfășoară într-un cadru informal, ce le permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății, să-și maximizeze potențialul intelectual și latura relațional-valorică.

Activitățile acestea dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerilor în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale.

Abordând teme transdisciplinare elevii colaborează în grup, învață să se ajute între ei, să se bucure de succesele colegilor, înțeleg și își asumă roluri în funcție de context și de competențele personale, se formează și se dezvoltă deprinderi practice elementare și de muncă organizată. De asemenea, ei învață să comunice cu claritate, într-o varietate de forme (verbal, artistic, non-verbal), exprimă idei, sentimente, credințe cu ajutorul mijloacelor estetice. Nu neglijez exersarea capacității de aplicare și dezvoltare a gândirii critice, dar și conștientizarea modului în care deciziile individuale afectează propria persoană, grupul din care face parte și comunitatea.

Educația artistico-plastică este o modalitate principală de formare și dezvoltare a creativității copiilor. După părerea mea educația plastică nu este numai o disciplină de lucru, ci are efecte psiho-comportamentale esențiale, contribuind la formarea personalității, cultivând atitudini maleabile, sentimente pozitive, gustul și simțirea estetică, de aceea ea trebuie controlată și orientată spre folosul tuturor, nu numai pentru cei cu înclinații.

Educația artistico-plastică este o modalitate a deschiderii copilului pentru receptarea și crearea frumosului din artă, natură, viață socială. Ea exercită o acțiune polivalentă asupra dezvoltării copilului, asigură condiții propice pentru stimularea și promovarea activității în toate domeniile. Esența procesului de educație artistică constă, pe de o parte, în educarea simțului pentru frumos, pentru a-l putea sesiza, descoperi și traduce în viață, iar pe de altă parte, în îndrumarea copilului spre creația artistică și pregătirea lui în vederea înțelegerii reale, plastice a vieții prin intermediul artei.

Bibliografie

- Baran Viorica, Horneț Natalia, *Album metodic*, Ed. Arta Grafică, București
- Comănescu I., 1994, *Autoeducația, azi și mâine*, Editura Imprimeriei de Vest, Oradea
- D'Hainaut, L., 1981, *Programe de învățământ și educație permanentă*, Editura Didactică și Pedagogică, București
- Jinga Ioan, Istrate Elena, 2001, *Manual de pedagogie*, Ed. ALL, București
- Noica, C., 1990, *Jurnal filosofic*, Editura Humanitas, București
- Opreșcu, N., 1999, *Pedagogie*, Editura România de Măine, București
- Pavel Victor, 1991, *Educație plastică*, Editura Didactică și Pedagogică, București
- Văideanu G., 1988, *Educația la frontiera dintre milenii*, Editura Politică, București.

Plan de acțiune pentru integrarea elevilor cu CES

Prof. Raica Luciana

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara

Elevii cu CES sunt o realitate permanentă, din păcate. Dacă acum câțiva ani, auzeam de câte un copil pe ici-colo, astăzi îi găsim aproape în fiecare colectiv de grădiniță sau școală primară. Acei copii care au adus cu sine ADHD-ul sau TSA-ul în mediul școlar îi regăsim acum în clasele terminale ale gimnaziului și la liceu. Sunt copii care pot avea șansă, doar dacă noi suntem dispuși s-o acordăm. Nu spun că nu e greu, ci doar că nu este imposibil. Poate fi dificil, dar poate fi și frumos. Poate fi obositor, dar ne poate aduce și fiori de bucurie. Pentru că, acești copii, ce se pregătesc să intre în școală ori sunt elevi, foarte curând vor fi adulți. Nu dispar, ci cresc. Dacă ne prefacem că nu-i vedem, nu se vor evapora. Vor traversa viața împreună cu noi.

Noile viziuni asupra procesului educațional, cele incluzive, trebuie să pornească de la premisa responsabilității sociale și profesionale a cadrului didactic, care trebuie format, susținut și împuternicit pentru cunoașterea și aplicarea tehnologiilor didactice de adaptare/diferențiere curriculară, evaluare și promovare.

În școala incluzivă, cadrele didactice se conduc de următoarele axiome:

- fiecare elev este capabil să învețe și rostul educației este de a dezvolta potențialul fiecăruia;
- abilitățile copiilor pot fi dezvoltate printr-o instruire individualizată și diferențiată eficient;
- inteligența nu este distribuită diferit (unii copii sunt mai inteligenți, alții mai puțin inteligenți), ci există mai multe tipuri de inteligență ce trebuie identificate, dezvoltate și valorizate pentru fiecare copil;

- rolul educației nu este de a-i selecta pe cei capabili, ci de a dezvolta potențialul fiecărui copil.

Obiectivul principal al școlilor de masă în care învață elevii cu CES este asigurarea integrării acestora în mediul școlar. Școala trebuie să aibă în vedere transformarea elevului într-o persoană capabilă să-și creeze propriile procese și strategii de raționament utile pentru rezolvarea problemelor reale și apropiate.

Adaptarea curriculum-ului la nivelul clasei reprezintă una dintre soluțiile propuse de către factorii abilitați. O calitate esențială a curriculum-ului școlar actual este aceea că vizează un grad mare de flexibilitate, astfel încât să permită fiecărui copil să avanseze în ritmul său și să fie tratat în funcție de capacitățile sale de învățare. Pentru aceasta este nevoie ca formularea obiectivelor, stabilirea conținuturilor instruirii, modalitățile de transmitere a informațiilor în clasă și evaluarea elevilor să se facă diferențiat.

Planificarea individualizată a învățării presupune adaptarea educației la nevoile individuale din perspectiva diferențelor dintre elevi.

Diferențierea curriculumului, atât pentru copiii cu dizabilități, cât și pentru cei cu potențial de învățare ridicat se întemeiază pe aceleași premize: sistemul de învățământ se poate adapta unor abilități și trebuințe diferite; aceleași scopuri educaționale pot fi atinse prin mai multe tipuri de programe adaptate; realizarea scopurilor educaționale este facilitată de selecția și organizarea obiectivelor educaționale conform diferențelor individuale; diferitele trebuințe educaționale pot fi întâmpinate prin oportunități educaționale variate.

Strategii de evaluare inițială

Pe lângă documentele cu evaluări de la specialiști, profesorul trebuie să proiecteze și să implementeze diverse activități de evaluare a elevului cu CES. Pașii metodici ar fi: observarea directă a copilului și interviul cu părinții și terapeuții, studierea documentelor de diagnostic și a recomandărilor primite de la specialiști; totul pentru cunoașterea competențelor reale ale celui mic, pentru a depista tipul de inteligență care primează, modul de învățare, aspecte care îl motivează în viața de zi cu zi.

Modalitatea de evaluare poate fi adaptată în funcție de potențialul individual. Evaluarea trebuie să vizeze identificarea progresului realizat de elev, luând ca punct de plecare rezultatele evaluării inițiale.

Adaptarea programei școlare este un document de maximă importanță, ce trebuie elaborat de profesorul de sprijin desemnat de CMBRAE/CJRAE, în colaborare cu învățătorul. Ea poate suferi modificări constatăte, în funcție de evoluția copilului pe parcursul unei unități de învățare sau al unui semestru.

Orice cadru didactic care are în clasă un copil cu cerințe educaționale speciale (CES) are nevoie de cât mai multe idei de activități pentru integrarea elevilor cu CES. Printre marile provocări ale unui dascăl, integrarea unui elev cu cerințe educaționale speciale într-o clasă obișnuită, cu aprox. 30 de elevi, este, de departe cea mai mare dintre toate!

1. Elevi

A. Idei de activități

- așezarea optimă a copilului în clasă;
- să stea în prima bancă, cu un coleg cooperant și empatic, care îl ajută la nevoie;
- să nu fie agitație în jurul lui, ca să nu-i distragă atenția, în jurul lui să fie elevi liniștiți;
- materialele didactice care îl ajută la învățare să fie la îndemâna lui;
- tabla este recomandat să fie albă sau verde;
- conținuturile activităților adaptate în funcție de dizabilitate (PIP sau Plan de remediere, după caz);
- activitățile să fie scurte și să se pregătească mai multe variante pentru fiecare lecție;
- formularea instrucțiunilor într-un mod accesibil;
- alocarea de timp suficient pentru sarcinile de învățare;
- organizarea unor momente frecvente de consolidare și exersare;
- formarea de rutine prin activități similare.
- jocul;
 - a) jocuri de socializare;
 - b) jocuri de stimulare senzorială;
 - c) jocuri de autonomie personală;

d) jocuri de dezvoltare cognitivă.

Educația extracurriculară, cea realizată dincolo de procesul de învățământ, își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor.

- Educația nonformală;
- Educația informală;

Activitățile extracurriculare desfășurate într-un cadru informal le permit copiilor cu dificultăți de învățare/adaptare în mediul preșcolar/școlar să reducă nivelul anxietății și să se dezvolte intelectual mult mai ușor. Aceste activități permit dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea copiilor în diferite activități socio-culturale bogate în conținut, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru adaptarea școlară și apoi reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale.

Activitățile extracurriculare organizate împreună cu copiii pot avea un conținut cultural, artistic, spiritual, științific, tehnico-aplicativ, sportiv sau simple activități de joc sau de participare la viața și activitatea comunității locale.

B. Strategii de învățare

- învățarea individualizată sau individualizarea unor secvențe de învățare;
- tratarea diferențiată;
- metode activ-participative și practice (jocul de rol, jocul didactic, Explozia stelară, Ciorchinele, Cubul, Turul galeriei etc. - adaptate);
- învățarea prin cooperare: în perechi, în echipă;
- valorizarea activității în fiecare oră;
- ancorarea de interesele copilului, hobby-urile lui, activitățile extrașcolare, pentru motivare.

C. Resurse

- folosirea de material didactic adecvat și ușor de manipulat (scoatitori, alfabetar magnetic, carioci, jetoane etc.);
- mijloace de predare/învățare multisenzoriale și distractive, cu material concret-intuitiv;
- mijloace IT (calculator, videoproiector, tabletă, CD-uri etc.);
- cărți/reviste cu imagini;

- fișe cu scheme de fixare;
- resurse educaționale deschise;
- planșe tematice afișate permanent în clasă etc.

D. Evaluaare

- observarea sistematică a comportamentului;
- evaluări orale și scrise diferențiate și cu sprijin (indicații);
- autoevaluarea, dacă e cazul;
- aprecieri verbale;
- fișe de observare a comportamentului, a progresului.

2. Părinți

A. Idei de activități

- consultări permanente cu părinții elevului în vederea stabilirii unui plan comun de acțiune și a cunoașterii mai bine a elevului (Părinți la școală-părinți acasă));
- activități comune cu invitați de specialitate - psihologi, profesori de sprijin, consilieri școlari (Împreună vom reuși)
- activități comune părinți-elevi-profesor (atelier de lucru- Rama familiei, excursii, vizite, serbări etc.);
- lectorate despre integrarea copiilor cu CES, toleranță, tipuri de temperament (Suntem diferiți?);
- implicarea în proiecte care să elimine/diminueze acțiunile de bullying (Stop bullying);
- activități de genul Schimb de mame etc.

B. Strategii de învățare

- lectorate;
- dezbateri;
- mese rotunde;
- workshop-uri;
- tehnici dramatice;
- expoziții;

C. Resurse

- ppt-uri/filme tematice;
- pliante/reviste/afișe informative;
- tehnologii informatizate;
- umane: medici de specialitate, psihologi, consilieri școlari, profesori de sprijin;

D. Evaluare

- observarea sistematică;
- chestionare;
- portofolii cu produsele activităților;

3. Cadre didactice***A. Idei de activități***

- colaborarea cu profesorul de sprijin/consilierul școlar (PIP sau Plan de remediere, după caz);
- plan de intervenție comun cu profesorii de la clasă;
- simpozioane/conferințe/cursuri de formare vizând integrarea copiilor cu CES (Integrarea copiilor cu CES);
- ateliere de lucru/mese rotunde în cadrul Comisiei metodice
- activități comune părinți-profesori-elevi (Copilul vostru - elevul nostru)
- predarea în echipă cu profesorul de sprijin/consilierul școlar etc.

B. Strategii de învățare

- mese rotunde;
- workshop-uri;
- dezbateri;
- interasistențe;
- lucru în echipă;

C. Resurse

- pliante/reviste/afișe informative;
- tehnologii informatizate;
- listă cu lucrări de specialitate;

- materiale didactice adecvate;
- cadru normativ :
- Ordin Nr. 3124/2017 privind aprobarea Metodologiei pentru asigurarea suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare.

Ordin Nr.1985/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu CES, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau CES.

D. Evaluare

- chestionare;
- portofolii cu produsele activităților;

Atitudine anti- violență proactivă

Prof. Raica Luciana

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD

Violența în școli se constituie într-un motiv constant de preocupare, mai ales tendinței ascendente din ultima perioadă de timp. Motivațiile sunt de natură psihologică, socială și economică, iar formele de manifestare sunt cele verbale, fizice și psihologice.

Scop/rezultate așteptate: Diminuarea nivelului general de violență și a manifestărilor de comportamente necorespunzătoare în interiorul școlii, sprijinirea elevilor în dezvoltarea competențelor sociale care să-i ajute în oferirea răspunsului adecvat în cazul în care au de a face cu un conflict, implementarea la nivelul întregii școli a unui program susținut și permanent de mediere a conflictelor dintre elevi și de remediere a comportamentelor necorespunzătoare. Sprijinirea elevilor și părinților în înțelegerea fenomenului violenței, a diferitelor forme pe care le poate îmbrăca, asigurarea unui cadru în care să se faciliteze comunicarea pe tema violenței cu profesorii, părinții dar și pentru informare în privința resurselor ce le stau la dispoziție dacă au nevoie de ajutor în caz de abuz/violență în familie sau la școală (servicii sociale, psihologi, poliție, jandarmerie etc.). Promovarea și încurajarea formării unei culturi anti-vioență corespunzătoare grupei de vârstă.

Grupul țintă: elevii, părinții, profesorii

Tipul de activitate: Implicare pro-activă susținută a elevilor, profesorilor și părinților în respectarea regulamentului școlar, al regulamentului personalizat al clasei. Discuții libere pe tema violenței, a formelor pe care poate să o îmbrace, campanii și activități anti-vioență extra-curriculare etc. Transmiterea și consolidarea cunoștințelor de auto-gestionare ale elevilor, a competențelor sociale, gestionării timpului, abilitatea de iniția proprii activități și de manifestare a (posibilelor) abilități de lider, precum și de fixare a scopurilor, respectului față de legi și valorile democratice, mediu, însușirea normelor

sociale și a modului în care se creează, se dezvoltă și se mențin relațiile sănătoase de prietenie, de iubire, de angajament. Dezvoltarea inteligenței emoționale, a spiritualității, ideilor, conștiinței de sine etc. Trebuie reținut că activitățile trebuie să se orienteze pe principalele trei direcții de acțiune: cea de intervenție (atunci când violența deja s-a produs, vezi protocolul de acțiune) și discutare a consecințelor (de exemplu, Comisie Anti-Violență alcătuită din profesori, părinți și elevii din anii finali, tactică prin care se urmărește ținerea sub control a posibilelor dinamici din clasă și la nivelul școlii care ar putea duce la conflicte, strategice, respectiv acțiunile caracterizate ca specifice prevenției, prin activități susținute pe termen lung și care se concentrează pe relații, învățarea competențelor sociale, însușirea normelor comportamentale adecvate, procesarea experiențelor interioare etc. Școala poate sprijini în mod activ dezvoltarea competențelor pro-sociale care îmbunătățesc viața fizică și psihică a elevilor, aspectele relaționale, emoționale și psihologice la nivel personal și de grup.

Resurse umane:

Profesorii împreună cu dirigintele clasei, elevii, părinții acestora, reprezentanți ai autorităților publice locale, ai agențiilor și organizațiilor non-guvernamentale, ai serviciilor de sănătate fizică/mentală, psihologi școlari, asistenți sociali etc.

Conținut: Elevii împreună cu profesorii explorează principalele noțiuni și concepte legate de violență, de formele în care aceasta se manifestă și a modurilor în care pot contribui la crearea unui climat optim școlar, dar și în mediul lor social, care să prevină violența și să combată acele atitudini și comportamente necorespunzătoare care pot conduce la apariția violenței (verbale, fizice, mentale, psihologice). Modul în care se selectează prietenii, conștientizând normele de grup și tendințele populare, modul eficient de comportare în grupul de colegi, dinamica grupurilor de prieteni (lider/membru responsabil) al grupului de prieteni, abilitățile necesare pentru formularea, ori refuzarea politicoasă a unei solicitări, inițierea și menținerea prieteniiilor și relațiilor romantice. Importanța apartenenței la un grup, recunoașterea și acceptarea alternativelor la comportamentele agresive și manifestărilor violente, înțelegerea comportamentului responsabil în contextul evenimentelor sociale, comportamentul adecvat în societate etc. Identificarea și evitarea conflictelor (posibile) între valorile părinților și cele ale grupului

de colegi/prieteni, informații despre diversele etape din viața de adult și viața de părinte – pregătire pentru propriul rol ca adult și părinte responsabil.

Organizare:

Primul pas: Creșterea nivelului de conștientizare al elevilor în privința conținutului și funcțiilor pe care le îndeplinesc regulamentul școlar și regulamentul personalizat al clasei. Informarea în privința comportamentelor corespunzătoare și a celor necorespunzătoare în interacțiunile lor zilnice la școală, acasă și în societate. Stimularea formării unei imagini comune a elevilor din clasă despre motivația pe care au avut-o când au optat pentru școala în care se află, îndemnarea lor să se implice activ în crearea și păstrarea unui climat optim pentru învățare în clasă și în școală.

Selectarea componentelor cheie ale programului/proiectului/activităților dedicate prevenirii și combaterii violenței pornind de la cunoștințele și informațiile pe care elevii le dețin, precum și prin apelarea la informații din mediul extern, respective anchete la nivel local/național care indică principalele tendințe cu privire la violență, informări primite din partea poliției, asistenților sociali, precum și informații culese chiar de la elevi.

Al doilea pas: Elevii vor fi stimulați să se implice în clarificarea noțiunilor legate de gestionarea și medierea conflictelor și în dobândirea competențelor necesare negocierii și medierii conflictelor între profesori/părinți și elevi și între elevi și a modalităților prin care se poate ajunge la consens. Implicarea activă a elevilor în înțelegerea strategiilor care pot reduce violența, vandalismul, absența cronică de la școală, ocaziile în care se aplică sancțiuni ca eliminarea și/sau exmatricularea. În același timp, antrenarea lor în astfel de acțiuni îi ajută să-și înțeleagă mai bine propria persoană, precum și așteptările celor din jurul lor și să dobândească abilități ce le vor fi utile pe tot parcursul vieții. Se realizează un transfer, la nivelul școlii, de responsabilitate pentru soluționarea conflictelor pe căi pășnice la nivelul elevilor, așa încât profesorii se vor concentra mai mult pe activitatea centrală de predare și mai puțin pe disciplină. Predarea acestor abilități poate fi adaptată grupelor de vârstă de la nivelul secundar-inferior și superior. Implementarea prin cooperarea cu elevii și părinții acestora a sistemelor de management comportamental este mai eficientă decât acțiunea represivă de sancționare, eliminare, ori scăderea notei la purtare sau chiar exmatriculare. În plus, această abordare le cultivă și stimulează elevilor abilitatea de a

asculta și înțelege mesajele transmise de ceilalți, gândirea critică, capacitatea de a soluționa probleme: de altfel, o competență esențială pentru orice proces de învățare. Această abordare pune accentul pe înțelegerea punctului de vedere și al celeilalte persoane și cultivă competențele necesare vieții într-o societate diversă, multiculturală. Punându-le la îndemână aceste instrumente (negocierea și medierea) elevii sunt bine echipați pentru a răspunde problemelor cu care se confruntă și vor putea să le aplice în toate situațiile în care, oricum, nu ar fi solicitat asistență/ajutor din partea unui adult.

Al treilea pas: stabilirea de comun acord cu conducerea școlii și părinții a modului în care va fi predat acest curriculum dedicat învățării competențelor necesare soluționării conflictelor și medierii. În esență, există trei opțiuni mari: curriculum prevăzut ca activitate opțională, extra-curriculară pentru elevi, respectiv dedicarea unui anumit număr de ore pentru predarea abilităților, principiilor fundamentale și pentru exersarea acestora; program curricular opțional pentru elevi și/sau selectați datorită abilităților și competențelor sociale demonstrate pentru a fi instruiți în managementul conflictelor și mediere, care să se constituie într-o ”comisie independentă” care să acționeze ca arbitru-facilitator pentru toți ceilalți elevi și/sau profesori; dezvoltarea unei metodologii prin care gestionarea conflictelor și medierea să fie încorporate în procesul educațional zilnic la care participă elevii, precum și în strategiile de management zilnic al clasei. Clasele care participă la acest tip de acțiune se pot transforma în adevărați piloni de susținere pentru un climat optim pentru întreaga școală. Aceste opțiuni mari pot sprijini toate celelalte procese care cultivă atitudinile și comportamentele non-violente, încurajând cooperarea între profesori, elevi și părinți, constituind un suport bun de intervenție în cazul în care se identifică existența unor elevi cu situații familiale dificile (violență, abuz în familie, situație familială/economică precară etc.), fiind în același timp, primul punct de contact și sursă de informație în privința structurilor externe școlii care pot acorda ajutor prin intermediul ”comisiei independente”, precum și al persoanei de contact pentru probleme de siguranță școlară.

Durata programului: pe parcursul întregului an școlar, în timpul orelor dirigenție, precum și în cadrul activităților, programelor și proiectelor extra-curriculare.

Activități de tip outdoor în școală

Prof.înv.primar Bulz Lăcrămioara- Iuliana
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD

Educația outdoor este un concept relativ nou în contextul educativ românesc, însă ea începe din ce în ce mai mult să capteze interesul actorilor educaționali din sistemul de învățământ formal. Există numeroase accepțiuni pentru termenul de educație outdoor, însă pentru a da o definiție simplă și pe înțelesul cititorilor, putem spune că această formă de educație se bazează pe învățarea în aer liber. Termenul de educație outdoor, poate include educația pentru mediu, activități recreative, programe de dezvoltare personală și socială, drumeții, aventură, etc.

Realizând o sinteză a activităților de formare putem identifica anumite caracteristici cheie ale educației outdoor:

- Educația outdoor oferă posibilitatea contactului direct cu natura – protecția mediului reprezintă un subiect de interes mondial, urbanizarea masivă a produs un efect nociv asupra mediului și prin faptul că oamenii nu constientizează impactul pe care acțiunile lor non-ecologice le au asupra mediului – educația outdoor se desprinde ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor și comportamentelor față de mediu;

- Educația outdoor reprezintă o puternică sursă de experiențe de învățare – un mediu relaxant, liber, fără constrângerile pe care le impun “cei 4 pereți ai unei săli de clasă” poate oferi elevilor nenumărate provocări, astfel că procesul de educare devine puternic, inspirațional și de natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relație puternică între oameni bazată pe sprijin reciproc;

- Educația outdoor facilitează procesul de învățare al elevilor care întâmpină dificultăți în acest sens – cum spuneam mai sus, educația outdoor oferă un climat diferit de învățare ce permite elevilor care în mod uzual întâmpină dificultăți de învățare și au un nivel scăzut de performanță școlară, să devină mai motivați, cu mult mai capabili;

- Dezvoltare personală atât al celor care o aplică, cât mai ales al elevilor;
- Dezvoltarea spiritului de echipă – conexiunea între elevi, elevi-profesori duce la creșterea gradului de participare activă, creșterea cetățeniei active în rândul ambelor categorii;
- Educația outdoor oferă nenumărate beneficii fizice, emoționale, mentale ce asigură bunăstarea societății.

Obiectivele generale ale educației outdoor sunt:

- Dezvoltarea abilităților socio-personale: îmbunătățirea muncii în echipă, îmbunătățirea relațiilor sociale, dezvoltarea competențelor de conducere, etc
- Dezvoltarea abilităților de management: organizare, coordonare, evaluare
- Oferirea unui cadru stimulativ de învățare
- Oferă posibilitatea creării unui mediu relaxant și motivant în funcție de problema identificată – permite escaladarea unor nivele înalte de imaginație în vederea obținerii rezultatelor propuse.

Integrarea educației outdoor în cadrul curiculei școlare implică diferite etape de la planificarea procesului și până la implementare.

Limba și comunicare – alegeți să tineți orele de clasă în aer liber, fie că aveți o poveste/nuvelă/roman la limba română, sau lecțiile de limbi străine, cum ar fi:

- punerea în scenă a unei povești, după ce în prealabil aceasta a fost citită în sala de clasă – puteți solicita elevilor să schimbe firul epic al poveștii (pentru a evita haosul și dezorganizarea, pregătiți elevii pentru activitate cu o zi înainte, sprijiniți elevii în acest proces, fără însă a interveni în deciziile lor pentru stabilirea unui nou fir epic - activitatea nu presupune o repetiție propriu-zisă, este indicat să lăsați elevii să fie spontani, ei se vor gândi în prealabil cum să schimbe firul epic, însă pentru exemplificare ei vor fi încurajați să improvizeze

- identificați anumite elemente naturale cu care elevii pot scrie: pe pământ, pe pietre sau frunze

- începeți o poveste alegând un obiect din natură (un copac, o floare, etc) și încurajați elevii să continue povestea

- creați împreună cu elevii un loc sau mai multe locuri de citit (atunci cand aveți o lectură la clasă puteți merge în acel loc)

- încurajați elevii să compună poezii cu diverse obiecte din jur (copaci, iarbă, etc).

- Excursie ABC: Plimbați-vă în jur afară, căutând obiecte care încep cu literele alfabetului. Când zăriți o furnică, cereți elevilor să scrie despre aceasta sau să deseneze o poză cu furnica sub litera A. Vezi câte litere din alfabet poți să acoperi.

- Poveștile Copacilor: Așează grupulețe de copii în liniște o perioadă de timp lângă un copac. Ce sunete aud? De unde vin? Dacă copacul ar putea vorbi, ce povești ar putea spune el? Scrie un haiku (un poem japonez de 17 silabe), sau alt poem despre copac.

Există o varietate de activități ce pot fi derulate pentru a predă într-un mod inedit această materie, astfel elevii își vor forma imaginația, creativitatea, vorbirea, exprimarea literară/artistică.

Matematica oferă și ea oportunități care mai de care mai diversificate, prin compunerea sau rezolvarea de probleme, elevii sunt puși în situația de a evalua în cifre exacte anumite aspecte, spre exemplu:

- adunați o gramadă de pietre din care profesorul și fiecare elev își vor alege una, compară piatra aleasă de tine cu cea a elevilor, cine are piatra cea mai mare sau piatra cea mai mică, desenați cu creta semnele $< > =$ a pentru a exemplifica

- scoate copiii în curtea școli și pune copiii să formeze diferite figuri geometrice, astfel vor învăța într-un mod interactiv

- măsurați curtea școlii sau poate grădina cu flori, etc.

- Peisaj de calcul - faceți o plimbare, căutând diferite culori, forme sau obiecte. Cereți elevilor să păstreze o foaie de calcul pe care să noteze obiectele găsite de clasă. Faceți simple grafice pentru a reprezenta numerele din categoriile variate. Cum ați descrie zona voastră unei persoane din alt oraș sau țară.

- Clasificări: cereți elevilor să adune 20 sau mai multe frunze pe care le găsesc pe jos, să le sorteze pe grămezi diferite (dupa culoare, formă, etc). Discutați despre modul cum diferite criterii de clasificare duc la diferite distribuiri de grămezi. Ce criterii folosim pentru a clasifica grupuri de organisme cum ar fi mamiferele, păsările, plantele și

insectele? Cum ar putea să se schimbe ordinea noastră dacă am sorta folosind criterii diferite?

Științe - elevul dobândește organizat cunoștințe cu privire la plantele și animalele din natură, informații cu privire la mediul înconjurător, la poluare și consecințele acesteia. Valențele educative ale lecțiilor de biologie pot fi puse în valoare prin:

- plantarea și îngrijirea plantelor din grădina școlii, din grădina de legume,
- vizite la grădina zoologică, la grădina botanică,
- participarea elevilor la acțiuni de protecția mediului,
- drumeții în pădure și construire de căsuțe pentru păsările
- fotografierea vietăților din jur (păsări, insecte)

- Magazinul de băcănie - Discutați despre poziția articolelor din magazinul de băcănie: unele dintre ele sunt pe raftul de sus, unele pe jos, altele sunt depozitate în subsol. Puneți-i pe elevi să se uite la mediul din afară ca la un magazin de băcănie. Ce fel de mâncare se află pe raftul de sus (acoperiș), raftul de mai jos (subpoveste), raftul de jos (bază), și beci (subsol). De pe ce rafturi se cumpără diferitele animale? Majoritatea animalelor se cumpără de pe un anumit raft sau sunt distribuite în mod egal?

- Urme de animale: căutați urme de animale în nămol, nisip sau zăpadă. Puneți-i pe elevi să-și miște corpul în așa fel încât să lase modele de urme similare cu cele pe care le-au văzut. Cât de dificil este să ne mișcăm ca celelalte animale? Credeți că iepurii, căprioarele sau șoarecii ar avea aceleași probleme de mișcare ca noi? Ce legătură are asta cu conceptul de adaptare?

Geografie – lecțiile de geografie despre formele de relief, clima, vegetația, solurile, apa, sau fauna pot fi scoase cu ușurință în aer liber – folosiți-vă de mediul natural în care vă aflați pentru a le explica și exemplifica elevilor anumite noțiuni ce țin de această disciplină – cum s-au format câmpiile, dealurile, munții, apele, etc. Aveți opțiunea de a organiza o drumeție în puncte cheie din zona în care vă aflați, să observați împreună cu elevii fenomenele climatice și să faceți conexiuni cu diferite discipline cum ar fi fizica (puteți organiza o lecție comună cu profesorul de fizică), pentru a studia vegetația sau fauna, puteți realiza de asemenea o lecție comună cu profesorul de biologie, realizați împreună cu elevii o hartă a localității, realizați o galerie foto a mediului geografic.

Elementul cheie al educației outdoor este acela că oferă elevului posibilitatea de a învăța prin experimentare, prin observare la fața locului, elevii vor fi mult mai motivați să învețe, vor găsi cu ușurință răspunsuri la întrebările lor.

Istorie – identificați și vizitați împreună cu elevii un monument istoric din localitate, reconstituiți un traseu istoric (cum ar fi un război/luptă), organizați ad-hoc în curtea școlii anumite momente istorice de importanță – cum ar fi Unirea Principatelor, vorbiți-le elevilor de marile personalități istorice ale României alegând dacă este posibil anumite elemente cheie. Tineți lecții de istorie în aer liber, în curtea școlii și organizați o dezbatere astfel - încurajați elevii să-și exprime creativitatea prin schimbarea imaginativă a istoriei – spre exemplu „Ce s-ar fi întâmplat dacă nu ar fi avut loc Primul Război Mondial?” – elevii vor înțelege astfel importanța istoriei în dezvoltarea unei națiuni, faptul că războaiele între popoare încetinesc procesul de dezvoltare, crează probleme economice, sociale, au impact asupra calității vieții – elevii vor aprecia mult mai mult prezentul și vor conștientiza că oamenii sunt responsabili pentru bunăstarea lor și a comunității în care trăiesc.

Educație civică - se poate realiza o simulare a modului cum să te porți pe stradă, cum să fii un pieton model – cum să traversezi strada.

Științele naturii și educația civică sunt discipline ce pot forma elevilor deprinderi legate de ocrotirea calității mediului înconjurător. Regulile de comportare corectă față de natură trebuie să fie respectate de toți. Totul pornește de la deprinderile simple. Hârtiile, ambalajele alimentelor, sticlele și alte deșeurii nu se aruncă la întâmplare, pentru a împânzi dezagreabil împrejurimile școlii, ci se depozitează ordonat în containerele speciale. Grupurile sanitare trebuie păstrate curate și igienizate permanent. Substanțele chimice din laboratoare nu se aruncă pe sol, pentru a nu se degrada. Loturile agricole școlare, spațiile verzi cu flori și copaci trebuie curățate, și prin grija micilor ecologiști ai școlii, de sticle, pungii de plastic, cutii metalice ruginite, puteți organiza în acest sens acțiuni de ecologizare periodice.

Educația plastică și abilitățile practice oferă posibilitatea manifestării depline a creativității și sensibilității copilului. Desenele, colajele, afișe cu mesaj ecologic constituie o îmbinare a esteticului cu informația științifică. Prin aceste activități capătă valoare

artistică, unele obiecte realizate din materiale refolosibile. Documentati-vă, identificați și vizitați împreună cu elevii un monument din comunitatea dumneavoastră, o operă de artă din apropierea localității, încurajați elevii să-și exprime părerile față de obiecte vizitate – ce reprezintă acestea, oferiți-le informații despre autorul creațiilor. În acest fel elevii își formează vorbirea, exprimarea, creativitatea, gândirea analitică și critică.

Educația muzicală – organizați concursuri muzicale în aer liber sau mergeți împreună cu elevii la un concert, în acest fel puteți descoperi elevii cu talent muzical, ei pot fi îndrumați spre o carieră în acest domeniu.

Creioanele colorate ale Naturii - puneți-i pe elevi să adune mostre de frunze, crenguțe, pământ, boabe și să le frece pe o bucată de hârtie pentru a determina ce culoare, dacă există una, are creionul lor natural. Puneți-i să deseneze o poză folosind culorile pe care le pot găsi în zona lor. Preveniți-i împotriva materialelor pe care nu trebuie să le folosească (iedera otrăvitoare, urzici, animale vii, etc.)

PROIECT DE LECȚIE – Caracterul

Prof.înv.primar Silveșan Nicoleta

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD

DISCIPLINA: EDUCAȚIE CIVICĂ

TEMA: TOLERANȚA

CLASA: a IV-a

VALORI ȘI ATITUDINI:

- Respect și încredere în sine și în ceilalți;
- Recunoașterea unicității fiecărei persoane;
- Receptivitate la emoțiile celorlalți;
- Valorizarea relațiilor interpersonale.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

La sfârșitul activității, elevii vor fi capabili :

- O1- să definească termenul de “toleranță”;
- O2- să identifice cauzele care determină un comportament intolerant;
- O3- să exemplifice situații de toleranță/intoleranță în cadrul relațiilor interpersonale, în familie, clasă, societate;

TIPUL LECȚIEI: formare de priceperi și deprinderi

METODE ȘI PROCEDEE: povestirea, conversația, exemplul, descoperirea, brainstorming, studiu de caz, problematizarea, jocul de rol, cubul;

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII:

EVOCARE

a) activități de spargerea gheții și de încălzire

Joc: “Pizza”

Scop: crearea unei atmosfere relaxante, apropierea interpersonală, cunoaștere și relaționare între participanți, introducerea într-o atmosfera relaxantă și distractivă.

Regulile jocului:

Participanții așezați în cerc, se întorc toți cu fața într-o singură direcție, stând unul înapoia celuilalt. Grupul are sarcina să gătească o pizza, iar tava în care se pregătește compoziția este spatele fiecăruia dintre participanți. Astfel, ei trebuie să efectueze următorii pași:

- se frământă aluatul (se masează mușchii spatelui prin pișcarea ușoară a pielii);
- se întinde aluatul (se masează mușchii spatelui ținând palmele întinse);
- se adaugă apoi ingredientele: cașcavalul, ouăle, se taie salamul (lovituri subtile cu degetele sau pumnii, frecare cu podul palmei etc);
- se introduce tava “în cuptor” (elevii se deplasează în cerc) și se așteaptă că să fie coaptă. Poftă bună!

După ce o tranșă “a fost scoasă de la cuptor”, se mai pregătește încă una, dar de data aceasta, grupul trebuie să se întoarcă în direcția opusă, astfel cei care au făcut masaj celor din fața lor, vor fi acum masați chiar de aceștia.

b) Anunțarea temei și a obiectivelor

- Brainstorming - toleranța
- Se citește povestea „Gândăcelul care-și căuta un prieten”
- Se intuiește tema și se anunță obiectivele lecției: audierea unui text și analizarea comportamentelor personajelor; identificarea mesajului; raportarea mesajului textului la experiența personală.

REALIZAREA SENSULUI*c) Dirijarea învățării*

Se aplică metoda cubului:

- Se aleg fețele cubului pentru fiecare grup.
- Se împart sarcinile de grup.
- Se distribuie fișele cu sarcini de lucru pentru fiecare grup:

1. Descrie însușirile personajelor (gândăcelul, greierașul, licuriciul).
2. Compară însușirile personajelor.

3. Asociază însușirile cu personajele .
4. Analizează comportamentul personajelor.
5. Aplică: Răspunde la întrebarea: Ce calități consideri că trebuie să aibă un prieten adevărat?

6. Argumentează: Ești de acord cu comportamentul gândăcelului?

Da – de ce?

Nu – de ce?

d) *Fixarea cunoștințelor*

Putem spune că gândăcelul a avut un comportament tolerant? Ce s-a întâmplat din cauza lipsei lui de toleranță?

REFLECȚIA

e) *Retenția și transferul*

- Cunoașteți în viața reală persoane cu un comportament asemănător celui al gândăcelului? Exemplificați.
- Care credeți că sunt cauzele unui comportament intolerant? Ce ar trebui să facem ca să devenim toleranți?
- Dați exemple de situații când este bine să fim toleranți și de situații pe care nu ar trebui să le tolerăm.

Se fac aprecieri frontale și individuale, se evaluează activitatea de grup.

Se încheie activitatea cu intonarea cântecului „Prieten”.

Activitate de învățare**Prof.înv.primar Silveșan Nicoleta****Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD****Aria curriculară:** Om și societate**Disciplina:** Geografie**Subiectul lecției:** România – geografie regională**Clasa:** a IV-a**Tipul activității:** lecție de verificare și apreciere a rezultatelor școlare**Timp de lucru:** două ore**Competențe specifice:**

1.1. Identificarea unor termeni geografici în texte/contexte/situații de învățare diferite

Strategia didactică:**a) Resurse procedurale:** conversația, explicația, quiz/test, jocul didactic, *Amestecați-vă!**Înghetați! Formați perechi!***b) Resurse materiale:** flip-chart, laptop, videoproiector, telefoane mobile, markere/carioci, coli A₃**c) Forme de organizare:** frontal, individual, pe grupe

Se vor crea condițiile necesare în vederea asigurării unui climat propice învățării.

- joc de energizare: Pasează bătaia

- captarea atenției: ghicitori despre diverse forme de relief și diviziuni administrative

- verificarea temei (un exercițiu din manual și un chestionar din aplicația Kahoot –pe telefon) și a achizițiilor realizate în lecțiile anterioare

- enumerarea noțiunilor și deprinderilor însușite la unitatea de învățare pe care tocmai am încheiat-o → Ștafeta (așezați în cerc, se aruncă o minge galbenă/un Soare de pluș de la un elev la altul)

- solicit elevilor să precizeze dacă mai există noțiuni neclarificate (a mai fost realizată o oră de recapitulare anterior)

Prezintă tematica propusă pentru evaluare și modul în care se va derula acest demers: joc (oral), evaluare online Quizizz, poster (probă practică).

Calificativul final va reprezenta media punctelor obținute în cadrul probelor.

Comunic elevilor baremul/ criteriile de evaluare înaintea fiecărei probe.

Se derulează probele.

- Joc: Repere de timp – folosind aplicația QR Code Reader (coduri de bare pentru citirea sarcinii de lucru)↓

Enumeră unitățile de timp cunoscute de tine, de la cea mai mică la cea mai mare (în scris).

Urmează verificarea frontală și individuală a rezultatelor, evidențierea greșelilor tipice, însoțită de explicații suplimentare pentru corectarea acestora, pentru clarificarea problemelor și/sau pentru completarea lacunelor.

Alte întrebări, frontal, oral:

În ce unitate de timp ai exprima durata drumului tău până la școală?

Dar a răspunsului la o întrebare din aplicațiile Kahoot și Quizizz?

Calculează care este timpul alocat pentru 8 întrebări tip quiz a câte 40 de secunde fiecare.

Găsește alte exemple de activități pentru celelalte durate de timp.

- evaluare online Quizizz → criterii de apreciere

Urmează prezentarea online a rezultatelor (clasament, rezultate generale, rezultate individuale), evidențierea greșelilor tipice, însoțită de explicații suplimentare pentru corectarea acestora, pentru clarificarea problemelor și/sau pentru completarea lacunelor.

Adresez următoarea întrebare: Ce s-ar întâmpla dacă ar dispărea?

Elevii au avut de cercetat acasă acest subiect, iar acum vor comunica în perechi.

Se verifică frontal răspunsurile și se fac completări.

- Provocare pentru voi! E timpul pentru cele mai nebunești idei!

Adresez întrebarea declanșatoare: Cum s-ar putea salva omenirea dacă nu ar mai fi?

Prezint etapele de lucru:

- scrie ideea ta (pe scurt)
- împărtășește-o în grup
- alegeți o soluție
- discutați, faceți planuri → Cum fac să se îndeplinească?/ De ce avem nevoie pentru asta? (a avea, a face, a ști)
- realizarea unor postere cu tema dată

Pentru a verifica dacă au înțeles voi folosi metoda Semaforul.

Prezint criteriile de evaluare.

După ce expiră timpul de lucru (20-25 min.) elevii vor prezenta celorlalți colegi ideea /proiectul grupului propriu de lucru, în fața colectivului (poster + explicații).

Pentru analiza ideilor se poate folosi matricea NOW/HOW/WOW - urmărește dificultatea implementării ideii și creativitatea.

Se calculează punctajul obținut de fiecare grupă, se fac aprecieri, se alege proiectul Wow!.
Apreciez activitatea elevilor din timpul lecției, ceea ce au reușit să realizeze, fac recomandări.

Ofer elevilor prilejul de a se autoevalua.

Implic elevii în oferirea de feedback reciproc.

Solicit elevilor feedback despre activitatea la care au participat.

Feedbackul este, de asemenea, continuu, pe durata întregii lecții prin dialogurile învățătoare-elevi purtate și prin aprecierile verbale pe care le fac.

Ofer elevilor certificate de apreciere pentru implicarea în activitate și interesul pentru știință.

Prin folosirea jocurilor didactice: **Amestecați-vă! Înghețați! Formați perechi!., Repere de timp, Pasează bătaia;** evaluare online **Quizizz;** matricea NOW/HOW/WOW – pentru evaluare; **metoda Semaforul;** proiectul, elevii s-au implicat în mod activ în învățare, au

adăugat informații noi la cunoștințele lor anterioare, interacționând unii cu alții au dobândit abilități de comunicare în termeni specifici disciplinei geografie.

Elevii se implică activ și învață prin descoperire. Observând și comparând fenomenele, elevii vor să descopere cât mai multe situații concrete, apropiate propriei experiențe de viață și modului de a înțelege tot ce îi înconjoară, își mobilizează atenția, observă detaliile. Cu multă răbdare, perseverență și tact elevii devin receptivi și sensibili la nevoile naturii, sunt sensibilizați de a avea grijă de mediul înconjurător. Studiarea acestui obiect de învățământ își propune să le faciliteze elevilor accesul spre domeniul geografiei, printr-un sistem de competențe, activități de învățare și conținuturi.

Influența părinților în educația copiilor

Prof.înv. primar Popa Carmen Cristina

Colegiul Național "Mihai Eminescu" Petroșani, HD

Influența părinților asupra formării copilului ca viitor om cu respect față de cei ce-l educă se simte încă din perioada grădiniței. Nu de puține ori se întâlnesc copii care nu respectă cerințele educatoarei sau care fac aprecieri necuviincioase la adresa ei. De cele mai multe ori, acești copii vin din familii care au obiceiul de a pune gri autoritățile locale, șefii de la locul de muncă sau chiar educatoarea sau învățătoarea copiilor mai mari. Copilul este obișnuit deci, cu lipsa de respect. Acești copii, de multe ori, refuză să vină la școală. Discutarea cadrului didactic în directe făcute de către părinți sădesc în sufletele copiilor neîncrederea, frica.

Atunci, când unii copii povestesc acasă, de exemplu, că dascălul nu-i apreciază lucrarea ca fiind cea mai bună, părinții fac afirmația celor protejați. Dacă copilul nu spune primul poezia la serbare, părintele nu caută cauza, ci acuză educatoarea că ar fi lipsită de tact pedagogic. Desigur că, în felul acesta, copilul își pierde încrederea în educatoarea și devine nepolitic, nemaisupunându-se cerințelor acesteia și reacționând greșit.

Copilul nu se educă numai prin îndemnurile părinților, ci și prin exemplele personale pe care părinții le oferă acestuia. Există multe cazuri când părinții intră în grădiniță fără să salute personalul care lucrează în incinta acesteia. Prin firea lucrurilor, copilul trebuie să găsească în imediata sa apropiere, realitatea corectă a persoanei de care sunt atașați, realitate care să-i inspire conduita. Desigur că, aceste exemple de conduită se corectează pe parcurs, se îmbogățesc, ajungând chiar să se modifice. În acest proces, intervin grădinița, școala, societatea care contribuie la modelarea personalității copiilor. Prima etapă în acest proces de organizare și formare a membrului societății este reprezentată, însă, de identificarea cu personalitatea tatălui sau a mamei.

Lipsit de un model, de un exemplu cu care să se identifice în propriul său cămin, copilul va găsi astfel de modele în afara acestuia, într-o persoană valoroasă pentru el, cum ar fi, de exemplu: educatoarea, învățătoarea.

Din nefericire însă, adeseori, copilul care este lipsit de autoritatea părintească pozitivă și eficientă își va afla prieteni printre indivizii străzii. În acest caz, efectele negative pot fi prezise cu corectitudine.

Copiii provin din familii care se deosebesc între ele prin condițiile de trai, prin gradul de cultură al părinților, fapt care își imprimă pecetea asupra caracterului și conduitei copilului.

Se mai produc încă abateri de la regulile morale și civice în unele familii. Cel mai frecvent se înregistrează astfel de cazuri acolo unde părinții consumă alcool. Unii copii observă aceste fapte și le sesizează părinților, în felul lor, dar, sincer.

Tensiunile și conflictele dintre părinți și copii, pot avea o intensitate diferită și o durată variabilă, distingându-se forme simple, cum ar fi: cearta, neînțelegerea, contrazicerea, refuzul asumării unei obligații conjugale sau forme complexe, precum: agresivitatea fizică, violența, alungarea unui partener de la domiciliu. În condițiile în care părinții vor avantaja un copil în favoarea altuia, nerepectând raportul dintre merit și recompense, pot apărea situații de rivalitate, gelozie fraternă. Copilul dezavantajat va utiliza mecanisme de apărare, cum ar fi: încordarea, izolarea sau prefăcătorie, minciuna.

Implicarea familiei în cadrul programului desfășurat în grădiniță este esențială pentru îmbogățirea mediului stimulativ, fixarea și lărgirea cunoștințelor asimilate în sala de grupă. Implicarea familiei în program va întări sprijinirea țăelurilor educaționale. Implicarea părinților în activitatea preșcolară este în beneficiul copiilor, al familiei și al calității actului educațional.

Părinții trebuie să acorde copilului atenție totală pentru ca acesta să vadă că suntem interesați să îl ascultăm. Retragerea cu el într-un loc liniștit și evitarea prezenței altor persoane la discuție îi pot arăta copilului că părinții sunt cu adevărat interesați de problema lui. Copilul trebuie să fie sigur că “problema” se va rezolva “între ei”. Indiferența este la fel de dăunătoare. Copilul se simte respins și neglijat dacă, atunci când își împărtășește

gândurile părinților, aceștia continuă să privească la televizor sau să își vadă în continuare de treabă. Încetarea oricărei activități este necesară pentru a-și demonstra disponibilitatea.

În cazul copiilor mici este importantă și atitudinea pe care părinții o au. Ei nu trebuie să se simtă dominați nici măcar fizic, din această cauză fiind bine ca părinții să coboare la nivelul lor atunci când le vorbesc sau îi ascultă.

Din cele observate în timpul activității mele în incinta acestei grădinițe am dedus că de educarea și îngrijirea copiilor prea puțin se ocupă ambii părinți, rezultatele fiind pe măsura participării lor la educație.

Este important pentru copii să vadă că părinții vin la serbările lui sau cu ocazia altor activități desfășurate. Ședințele cu părinții sunt prilejuri pentru a-i informa pe aceștia referitor la modul cum se comportă copilul lor cu ceilalți copii, cum se descurcă acesta în cadrul activităților educative, etc. Tot la aceste ședințe educatoarea este informată de părinți despre problemele pe care aceștia le parcurg și de cele mai multe ori le oferă soluții.

S-a întâmplat să constat și o altă atitudine din partea părinților: copilul este supus unui regim indulgent, nu i se cere să respecte normele de comportare civilizată, ceea ce face ca preșcolarul respectiv să se comporte la fel și în grădiniță, perturbând activitățile.

Familia, ca prim grup cu care ia contact copilul, rămâne reperul permanent și fundamental în condiția indivizilor, în manifestarea unor atitudini civice, moral-comportamentale.

Modalități de depășire a blocajelor în comunicare

Prof.înv. primar Popa Carmen Cristina
Colegiul Național "Mihai Eminescu" Petroșani, HD

Fie că ne dăm seama sau nu, tot ceea ce este exprimat de către persoane în viața socială are

de-a face cu procesul de comunicare. Așa cum nu este posibil să nu ai un comportament, Paul Waltzawick trage concluzia că nu poți să nu comunici (P. Watzlawick *et al.* 1974, 46).

În zilele noastre se simte o nevoie acută de adâncire a cunoașterii despre procesul comunicării sub toate aspectele și formele sale. Atât la nivelul individului, cât și în ceea ce privește colectivitatea în care acesta trăiește, se observă o creștere constantă a interesului pentru problematica comunicării. Comunicarea este vitală în toate domeniile.

Termenul *comunicare* își are rădăcinile în limba latină, *communico*, *are*, *avi*, *atum* semnificând acțiunea de a face ceva în comun, de a împărți cu cineva, de a împărtăși.

Este extrem de greu de găsit o definiție a comunicării cu care toți oamenii de știință să fie de acord, lucru de altfel destul de evident. Dat fiind faptul că procesul comunicării este esențial în toate domeniile, acest lucru face ca o anumită ramură de studiu să sublinieze aspecte diferite legate de comunicare în comparație cu o alta. Astfel că definiția propusă de sociolog de exemplu, diferă de cea propusă de pedagog, filozof sau de psiholog. Insa, deși există o diversitate de definiții ale comunicării, fiecare accentuând un anumit aspect în funcție de contextul sau cadrul de referință, toate includ cinci elemente: 1) un emițător, 2) un receptor, 3) un mesaj, 4) o modalitate de transmitere a mesajului și 5) un efect.

Comunicarea mai poate fi definită drept orice transmitere de informații, idei, emoții de la o entitate – fie ea persoană, grup uman sau colectivitate – la alta prin intermediul mesajelor. Zi de zi comunicăm pe diverse căi, oriunde am merge și orice am face emitem și

receptăm informații, uneori chiar fără să ne dăm seama de toate semnalele pe care le trimitem celor din jurul nostru și pe care le primim. Prin intermediul procesului de comunicare se formează sistemul de valori și atitudini al individului, bagajul de cunoștințe, principii de viață – cunoașterea în ansamblu. Fie că avem în vedere comunicarea verbală, non-verbală, la distanță sau comunicare prin muzică sau pictură – toate aceste tipuri te dezvoltă ca individ, îți nuanțează capacitatea de a asculta, a sintetiza, simțul artistic, etc. Comunicarea se desfășoară permanent, ea ajută un individ să se integreze într-o comunitate.

Există o arie vastă de motive pentru care oamenii comunică. Din dorința de autocunoaștere, descoperirea lumii exterioare, stabilirea și menținerea de relații semnificative cu alte ființe umane, ajutorarea semenilor, jocul și distracția pot fi motive ale comunicării interumane. Ar mai putea fi adăugate aici și dorința de a fi înțeles a individului și de ce nu, de a stârni o reacție interlocutorului. Oamenii comunică și datorită faptului că vor să fie informați, să își dezvolte într-un fel abilitățile și să dobândească altele noi și totodată, să își lărgască nivelul de cunoștiințe. Unele din aceste dorințe se află la un nivel subliminal, indivizii nefiind tot timpul conștienți sau neîntrebându-se zi de zi de ce comunică.

În ciuda tuturor eforturilor, un numar de bariere se pot interpune în calea unei comunicari eficiente. Un obstacol major este ca nici un mesaj nu e receptat exact în forma în care el a fost emis. Receptorul poate amplifica, modifica, interpreta gresit sau chiar ignora mesajul. Alte bariere apar datorita lipsei unui sistem de referinta comun sau unei diferente de experienta între emitator si receptor. Exista multe tipuri de bariere, dintre care menționez câteva:

- diferențe în educație
- diferențe în interesul față de mesaj
- diferențe în nivelul de inteligență
- lipsă de respect mutual
- diferențe în ceea ce privește vârsta, sexul, rasa si categoria socială
- lipsa de abilitate din partea emițătorului
- lipsa de abilitate din partea receptorului

- lipsa de informații suplimentare

Comunicarea nu este doar apanajul oamenilor. Totul în Univers interacționează. La ființe, procesul comunicării este evident, în special când se face conștient - datorită inteligenței. Inconștient sau conștient, incompatibilitatea comunicării duce la conflict. De-a lungul existenței, omul a progresat prin îmbunătățirea comunicării.

Comunicarea este verbală sau non-verbală, efectivă sau virtuală, etc. Există suficiente studii asupra comunicării (mai mult sau mai puțin științifice), corespunzătoare intereselor pentru care au fost făcute. Comunicarea nu dispune astăzi de o teorie - ci doar de investigații parțiale; iar conflictele sunt sistematic cunoscute mai ales prin efecte.

Comunicarea în general, ca și comunicarea didactică este supusă unor diverse **perturbări**, precum:

- blocaje determinate de caracteristicile persoanei angajate în comunicare (în cazul comunicării didactice, profesorul pe de o parte, elevul pe de alta)
- blocaje determinate de relațiile social-valorice existente între participanții la relația de comunicare (de exemplu, conflictul de autoritate)
- blocaje determinate de particularitățile domeniului în care se realizează comunicarea
- blocaje de limbaj (aceleași cuvinte au sensuri diferite pentru diferite persoane, starea emoțională a receptorului poate deforma ceea ce aude, ideile preconceptuate)
- bariere referitoare la relațiile individ-grup (marginalizarea, lipsa de autenticitate, izolare)
- bariere de mediu (climat de muncă necorespunzător, folosirea de suporturi informaționale inadecvate)
- blocaje de ordin emoțional (teama de a nu comite greșeli, neîncrederea)
- bariere de ordin perceptiv (incapacitatea de a distinge între cauză și efect, refuzul de a sesiza, de a releva, incapacitatea de a defini lucrurile)

Mesajul științific transmis de persoana emițător poate ajunge la persoana receptor sub o formă diferită, înțelegerea mesajului depinde de capacitatea de înțelegere și

inteligența elevilor, dar și de aptitudinile educatorului de a transmite mesajul într-o manieră care să permită elevilor înțelegerea sensului acestuia.

În calea percepției corecte a mesajului de către elevi pot sta factori precum: emoțiile, timiditatea, lipsa de încredere în capacitatea personală, oboseala, neatenție, apatie, rumoare, lipsa de interes. Aceste perturbări sunt ***de natură psihologică***.

Pe lângă acestea, ne putem confrunța și cu blocaje în comunicare ce au la bază cauze ***de natură fizică***, precum: deficiențe verbale, auditive, de amplasament, inconfort datorat mediului înconjurător, condiții atmosferice nefaste.

Există însă și situații în care blocajele pot avea drept cauză atitudinea educatorului. De exemplu, mesajul poate fi transmis într-o manieră neaccesibilă elevilor, poate să nu fie pe înțelesul acestora, pot exista lacune în predare. De asemenea, există situații în care natura abstractă a informațiilor transmise de educator să depășească nivelul de înțelegere al elevilor, sau informația este transmisă cu superficialitate.

Blocajele care au drept cauză situațiile de natură psihologică descrise în subcapitolul anterior, pot fi înlăturate printr-o atitudine fermă din partea învățătorului, dar în același timp combinată cu atenție și respect față de elevi, astfel încât aceștia din urmă să nu manifeste o atitudine de retragere, de evitare sau chiar opoziție.

În atitudinea pe care o adoptă în fața elevului, învățătorul poate asigura succesul în comunicare prin adresarea mesajelor focalizate pe comportamentul elevilor, prin spontaneitate în exprimarea ideilor, prin evitarea manipulării, a stereotipurilor, amenințării (aceasta poate genera sentimente negative), moralizării excesive (aceasta poate cauza sentimente de neliniște și poate bloca exprimarea sinceră a celorlalte persoane).

De asemenea, este foarte important ca dascălul să știe să îl asculte pe elev. Ascultatul activ este o modalitate de a asculta și a răspunde care duce la îmbunătățirea înțelegerii reciproce și la depășirea obstacolelor în comunicare. Comunicarea empatică conține mesaje de înțelegere, compasiune și afecțiune față de interlocutor. Solicitând cât mai multe informații, adresând întrebări deschise, câte una pe rând, îi creăm elevului posibilitatea de a se deschide, de a fi convins că suntem interesați de ceea ce spune. Este benefic de asemenea să oferim posibilitatea brainstorming-ului, ascultării reflectivă, discutarea posibilelor rezultate ale alegerii uneia dintre alternative.

Utilizând confirmările verbale, vizuale și non verbale, precum și sunete care îi fac pe elevi să înțeleagă că îi ascultăm cu interes și cu respect, ne asigurăm de eficiența comunicării și în același timp asigurăm confortul necesar în timpul comunicării.

În decursul interacțiunii, dascălul are o serie de roluri de îndeplinit: educativ, motivațional, evaluativ, managerial și social. Toate performanțele din sala de curs pot fi categorisite conform cu aceste funcții. În mod tradițional, dascălul controlează învățarea și comportamentul în sala de clasă folosindu-se de rolurile enumerate anterior. Este greu de stabilit o relație bazată pe colaborare și parteneriat dacă dascălul nu empatizează cu atitudinile elevilor, dacă în procesul comunicării dintre cei doi actori se acordă prioritate numai celor venite „de la catedră”. Identificarea empatică cu elevii facilitează comunicarea și cunoașterea, contribuind la obținerea unor performanțe școlare bune și la un randament ridicat. Așadar, acest “parteneriat” este fundamental în activitatea educativă, reprezentând un instrument indispensabil în cadrul relației dascăl - elev. Prin urmare, elevul nu trebuie considerat a fi un obiect al procesului educațional ci, un subiect al acestuia, el contribuind mai mult sau mai puțin la propria formare.

Bibliografie:

Dinu, Mihai. [1997] (2000). *Comunicarea – repere fundamentale*. București: Editura ALGOS.

Jderu, Gabriel (2004). *Comunicarea nonverbală în perspectiva sociologiei dramaturgice*
